

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

World Heritage
Convention

CONVENTION CONCERNING
THE PROTECTION OF
THE WORLD CULTURAL
AND NATURAL HERITAGE

*The World Heritage Committee
has inscribed*

Selimiye Mosque Complex at Edirne

on the World Heritage List

*Inscription on this List confirms the outstanding
universal value of a cultural or
natural property which requires protection for
the benefit of all humanity*

DATE OF INSCRIPTION

25 June 2011

Lina Broner

DIRECTOR-GENERAL
OF UNESCO

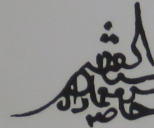
EDİRNE

SAYI:36 İLKBAHAR 2012

EDİRNE, SELİMİYE MOSQUE AND ITS SOCIAL COMPLEX NOMINATION DOSSIER

Souvenir d'Andrinople
Mosquée „Sultan Selim“

Birleşmiş Milletler
Eğitimi, Bilim ve
Kültür Kurumu

Edirne, Selimiye Camii Külliyesi
Dünya Mirasıdır.
(29 Haziran 2011)

2012 BAHARINDA SELİMİYE

2 HABERLER

8 Kararı Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay Duyurdu

9 UNESCO DÜNYA KÜLTÜR MİRASI Gürçan TÜRKÖĞLU

10 SELİMİYE ve DÜNYA KÜLTÜR MİRASI Gürçan TÜRKÖĞLU

11 EDİRNE BELEDİYESİ EDİRNE SELİMİYE CAMİİ KÜLLİYESİ ADAYLIK DOSYASI ÇALIŞMALARI F.T. Işılay YILDIRIM

13 DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NE GİRME SÜRECİ Neşe AKDOĞAN Evrim ULUSAN

15 UNESCO Dünya Mirası Listesine Girmenin Önemi Altın EGE

16 HAK ETTİĞİ YERDE

17 SELİMİYE'NİN KUŞLARI YAVER TETİK

18 NE DEDİLER

20 Dışişleri Bakanlığı Edirne Temsilciliği Metin KILIÇ

21 EDİRNE ESKİ BAHARLARI Ayhan TUNCA

22 "DOKSAN İÇİMENİ KOKSAM!" Beyazıt SANSI

24 BAKARSAN BAHAR KECİZ TEZCAN

26 KIZILDENİZ'İN KUZEY VERSİYONU: DOĞANIN ARMAGANI SAROS Dr. Değer ERKEN

28 GÜNEYDOĞU AVRUPA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ YENİDEN EDİRNELİLERLE Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR

30 TARİHTEN BELGELER Abdullah ASLANER

32 EDİRNE TURİZMİNDE KAKAVA BEREKETİ Tunc ÜÇER

Edirne: Uç İl Olmak, İç İl Olmak

Bilindiği üzere, UNESCO'nun 17. Genel Kurulunda 1972 yılında kabul edilen "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme" ile dünyada evrensel değer taşıyan ve otantikliği ile bütünlüğünü koruyan kültürel ve doğal varlıklar "Dünya Mirası" listesine alınmaktadır. Selimiye Camii, bu özellikleri nedeniyle 27 Haziran 2011 tarihinde UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girdi. Bize gecikmiş bir hakın teslimi olan bu durum aslı dünya açısından önem ve değer taşımaktadır. Bizim yıllardan beri ve çok iyi bildiğimiz bu şaheseri bundan böyle bütün dünya da bilecek.

Bu sayımızda UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girmiş olan Selimiye'yi ana konu olarak ele aldık. Dünya Mirası Listesi'ne girmenin öncesi, sırası ve sonrasında yapılacaklarla yapılmayanlar ve yapılacak olanları göz önüne sermeye ve kamuoyunun dikkatine sunmayı amaç edindik. Bu çabaya bir nebze katkımsız olursa bundan bahiyarlık duyacağız.

Selimiye'nin Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girmesinin heyecanı bitmeden bir güzeliki daha yaşadık. Dışişleri Bakanlığı bu yılın hemen başında ilimizle temsilcilik actı. Sadece beş il için planlanan bu yeni yapılanma şimdiki İstanbul, İzmir ve Edirne olmak üzere üç ilde gerçekleşti. Bir elçinin temsilcilğe atanması ile resmi açılış yapılan Temsilcilğin açılış töreni ise, katılabileceği durumunda, Kırkpınar Haftasında Dışişleri Bakanı sayın Ahmet Davutoğlu tarafından yapılacak.

1361 yılındaki fethinden hemen sonra payitaht olan Edirne, aynı zamanda Osmanlı'nın "uç il" idi. Balkanların, bilhassa Belgrad'ın fethi ile "iç il" konumuna giren Edirne, Balkan yıkımı ve Cihan Harbinde sonra yeniden "uç il" oldu. Temsilcilğin bilhassa Balkanlar'a yönelik olarak yapacağı çalışmalarla, Edirne yeniden ve bir kere daha "iç il" konumuna geçecektir.

Gökhan Sözer
Edirne Valisi
Governor of Edirne

EDİRNE

Kış 2012 Sayı:35

Üç Aylık Yerel Süreli Yayın

İntizay Sahibi:
Gökhan Sözer
Edirne Valisi

Sorumlu Yaz İşleri Müdürü:

Hülya Bodur

Yayın Yönetmeni:

Abdullah Akalın

Yayın Koordinatörü:

Ercan Dökü

Yönetim Yeri: Edirne Valiliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Hükümet C. Vıtaşay Binası Edirne

Tel-Faks: (0284) 213 24 07

valilikbasin@edirne.gov.tr

Editör: Ayhan Tunca

Görsel Yönetmen: Tunc Üçer

Tasarım: Özgür Nalbant

Yapım: Yere Yarıncılık

Muhittin Günel İş Merkezi Kat:2

No:125 Edirne Telsiz:284.213 13 84

Edirne İl Özel İdareti

tarafından bastırılmıştır.

Basım Yeri:

İnkilap Kitapevi Basım Teşisleri

Yeni Bosna, İstanbul

Matbaa Sertifika No: 10614

Temin edilecek yerler:

Edirne Valiliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Tourist Information

Hüseyin Meydanı Edirne

Belkiz Kitabevi

Muhittin Günel İş Merkezi

Zemin Kat Edirne

Yere Yarıncılık

Muhittin Günel İş Merkezi Kat:2

No:125 Edirne

Kapak Fotoğrafı:
UNESCO Adaylık Başvuru Dosya Kapağı

Anayasa Platformu Edirne'de

Bir vatandaş platformu olan ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin önderliğinde ülke çapında örgütlü kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve işçi, memur ve işveren sendikaları konfederasyonlarının ve sahipliğinde yürütülen Anayasa Platformu'nun üçüncüsü Edirne'de yapıldı.

Ekmekçizade Ahmet Paşa

Kervansaray Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen Platforma TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Valimiz Gökhan Sözer, TOBB Başkanı Rifat Hıscıklıoğlu, TBMM Anayasa Ulaşma Komisyonu'nun siyasi parti üyeleri, Anayasa Platformu üyeleri, yerel ve ulusal STK temsilcileri ile vatandaşlar katıldı.

Konferansın açılışını yapan TBMM

Başkanı Cemil Çiçek "Yeni bir anayasa ihtiyacı bir siyasi ve toplumsal gerçeklik olarak önümüzde duruyor. Mevcut anayasanın 30 yıllık uygulama süresi içerisinde 17 defa değiştirme mecburiyeti hâsıl oldu. Millete yeni bir anayasa yapmak hepimizin borcudur. Bu borcumuzu çok fazla geciktirmeden, bu dönem, özellikle de bu yıl içerisinde gerçekleştirmeliyiz" dedi.

Nisan sonuna kadar Anayasa konferanslarının devam edeceğini belirten Çiçek konuşmasını "Mayıs başında ortaya çıkan bir taslak ile anayasa metnini hazırlayacağız ve onu tekrar sizlerin bilgisine sunacağız ve tartışacağız. Ardından bu teklifimizi TBMM'ye sunacağız. Meclis'te konuştuktan sonra bir defa daha milletten onayına sunmuş olacağız. İşin başlangıcında da, sonuçta da son karar sizin vereceksiniz. Allah bizi mahcup etmesin" diyerek tamamladı.

Edirne Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi Açıldı

Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep AKDAĞ Edirne Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'nin açılışını gerçekleştirdi. Bakan Akdağ açılış yapıp konuşmada "siyasetin görevi milletin imkanlarını millete döndürmek olmalıdır. 75 milyonu birbinden ayırt etmeksizin

ülkenin dört bir tarafında millete hizmet etmek, halka hizmet götürmek siyasetin görevi olmalıdır. İster muhalefette olsun ister iktidarda olsun siyasetin adı hizmet olmalıdır" dedi. Tüm alanlarda olduğu gibi sağlıkta da hizmetlerin gelişerek devam edeceğini anlatan Akdağ, yakın

zamanda Edirne'de 400 yataklı hastanenin başlayacağı müjdesini verdi.

Bakan Akdağ, Edirne'de yapılacak hastanenin 3 yıl içinde tamamlanacağını, Keşan'da da 150 yataklı hastane yaptıklarını, kentteki aile sağlığı merkezlerini yenileceklerini söyledi.

Şiirde Bir İlk Gerçekleşti

Trakya Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı koordinatörlüğünde gerçekleştirilen Şiir Atölyesi programı 29 Şubat 28 Mart 2012 tarihleri arasında İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Programın açılışına Edirne Valisi Gökhan SÖZER, Rektör Prof. Dr. Enver DURAN, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Beyhan KARAMANLIOĞLU, Prof. Dr. A. Kemal KUTLU, Genel Sekreter Erençül ÖZDEMİR, dekanlar, yüksekökl müdürleri, daire başkanları, öğretim üyeleri ve öğrenciler katıldı.

Trakya Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa HATİPLER başkanlığında faaliyet gösteren Şiir Atölyesi Topuluğu'nun yürüttüğü programın açılışında konuşan Vali Gökhan SÖZER, "Şiire ilgi duymak bir ayrıcalıktır. Şiiri okumak, ondan zevk almak bir ayrıcalıktır. İyi şiiri, kötü şiiri, şiire benzeyen şiir olmayanı ayırt edebilmek de bir ayrıcalıktır. Bu özellikleri ümit ederim ki kazanmıyorsunuz" dedi.

Beş hafta boyunca Her Çarşamba günü gerçekleştirilen ve şir etkinlikleri ile süren Şiir Atölyesi, 30 Nisan gecesi yapılan Dramatik Şiir Gecesi ile son buldu.

Şehitlerimizi Andık

Şehitler Günü dolayısıyla 18 Mart, Balkan Şehitlerini Anma Günü dolayısıyla da 26 Mart tarihlerinde düzenlenen törenlerle şehitlerimizi andık.

Sarayçı Balkan Şehitliği'nde düzenlenen törenlerde, saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Edirne Valisi Gökhan SÖZER, 54. Mekanize Piyade Tugay Komutanı Tuğgeneral Cengiz DEMİRCİ, Belediye

Başkanı Hamdi SEDEFÇİ ve Edirne Şehit Aileleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Ali Nermin VARDAR tarafından Balkan Şehitliği Anıtı'na çelenk sunuldu. Törene katılanlar da şehitlerimizin temsili mezarlarına kırmızı ve beyaz karanfil koydular. Çelenk sunma töreninin ardından Halk Eğitim Merkezinde düzenlenen anma törenlerinde yapılan konuşma, okunan şiir ve diğer etkinlikler tören sona erdi.

İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy Günü Kutlandı

İstiklal Marşı'nın kabulü ve Mehmet Akif Ersoy Günü'nün 91. yıl dönümü, ilimizde törenle kutlandı. Halk Eğitim Merkezi'nde düzenlenen ve Edirne Valisi Gökhan SÖZER ile davetli ve öğrencilerin katıldığı tören, şiir ve kompozisyon yarışmasında dereceye

girenlere ödülleri verilmesiyle sona erdi.

İstiklal Marşı'nı güzel okuma yarışmasında ana sınıfı öğrencileri dalında birincilik kazanan Vali Fahri Yücel İlköğretim Okulu öğrencisi Busra Sarıkcı İstiklal Marşı'nı okudu.

Soğuk Kış Gecelerinin Sıcak Ortamı: Helva Sohbetleri

Tarihi, tarih öncesi çağlara giden, Osmanlı Devletine 1361-1453 yılları arasında 92 yıl resmen, 1611-1703 yılları arasında 92 yıl fiilen yıl başkentlik yapmış tarih ve kültür şehri Edirne'nin kültürel değerlerinden birisi olan Helva Sohbetleri devam ediyor.

Edirne Yerel Tarih Grubunun öncülüğünde ve Kadir Çakay'ın ev sahipliğinde Taş Odalar Hotel'de 23 Şubat gecesi gerçekleştirilen bu yılın ilk Sohbet Gecesine Edirne Valisi Gökhan Sözer başta olmak üzere Edirne'nin kültür sevdalıları katıldı.

Geleneklere uygun olarak gerçekleştirilen Gece, ADDRESS organizasyon sahibi Kemal Kılıç'ın bir sonraki Helva Sohbeti sahibi olarak belirlenmesiyle sona erdi.

Helva Sohbeti Nedir

Helva Sohbeti, Karakışın en soğuk geçen kırk günü (Erbaın) ile onu takip eden elli günlük sayılı soğuk gündün (Hamsin) oluşan 90 günlük süre içerisinde Edirne konaklarında geceleri yapılan sohbettir.

Helva Sohbetinde helva yenilir, kahve içilir, oyunlar oynanır, türküler ve maniler söylenir. Helva Sohbeti tecrübeli biri tarafından yönetilir. Sohbet ve diğer etkinlikler sürerken hazırlanan kazanlarda irmik helvası pişirilir.

Helva Sohbeti, helvanın yenilmesi, kahvelerin içilmesi ve bir sonraki sohbetin yapılacağı konağın belirlenmesiyle sona erer. Sohbetten ayrılanlar, evlerinde beklenenlere götürmeleri için yenilen helvadan bir tabak içerisinde "diş hakkı" verirler.

The warm ambiance of the cold winter nights Halvah Talks

History goes back to prehistoric epoch, Halvah Talks are enlivened as a part of the cultural values Edirne, the city of history and culture and 92 years' capital city of Ottoman Empire.

Pioneered by the Local History Group and hosted by Kadir Çakay at his "Hotel Taş Odalar" the Talks were performed at the night of February 23rd. Gökhan Sözer (The Governor of Edirne) and the amorousses of Edirne joined the night of The Talks.

The Halvah Talks, are usually organized at the nights of the coldest 90 days of the severe winter and supervised by an experienced person. Some games are played, quatrains told and ballads sung. In the meanwhile, halvah is broiled at a side. After halvah treats, coffees are enjoyed. After the talk, a person is voted to organize the next event.

This year again, following the tradition, it is decided, the next Halvah Talks, to be organized with the hospitality of Kemal Kılıç, the owner of Adres Organizasyon.

Another feature of the tradition tells us to offer to the guests of Halvah Talks some more halvah to be brought to their households as "Dental Right (Diş Hakkı)".

Selimiye İçin İnsan Zinciri

Mimar Sinan Günü dolayısıyla Edirne Kent Konseyi öncülüğünde düzenlenen farkındalık etkinliği çerçevesinde Selimiye için insan zinciri oluşturuldu. "Bu kent bizim, bu miras geleceğ nesiller için bizim" ana sloganı etrafında gerçekleştirilen etkinliğe Edirne Valisi Gökhan Sözer, Edirne Milletvekili Recep Gürkan ve Kemal Değirmendereli, Belediye Başkan Yardımcısı Ertuğrul Tanrıkulu, iktidar ve muhalefet partilerinin il başkanları, sivil toplum kuruluşların temsilcileri ve yüzlerce vatandaş katıldı.

Program, Mimarlar Odası ve katılımcılar tarafından Mimar Sinan heykeline çelenk konulması ve basın açıklamasıyla başladı. Daha sonra Selimiye için İnsan Zinciri oluşturulmak üzere Selimiye Meydanı'na geçildi. Temsilî Mimar Sinan'ın anıt eserinin korunması için tavsiyelerle bulunduğu konuşmasından sonra katılımcılar el ele tutuşarak Selimiye'nin korunması ve mimari yapısına dikkat çekilmesi için ortak bir mesaj verdi. Program, katılımcılara Deva-i Misk dağıtımıyla sona erdi.

A Human Chain for Selimiye

A human chain was formed for Selimiye within the events of awareness arranged under the leadership of Edirne City Council on the Day Of Mimar (Architect) Sinan. Gökhan Sözer (The Governor of Edirne), Recep Gürkan and Kemal Değirmendereli (Congressman of Edirne), Ertuğrul Tanrıkulu (Deputy Mayor of Edirne), provincial executives of ruling and opposition parties, representatives of civil society organizations, and hundreds of citizens attended to the event held with the motto "This city is ours, this heritage is

ours for the next generations".

The program started with putting a wreath at the statue of Architect Sinan and press statement. Later on, to form a human chain for Selimiye. After the speech of imaginary Architect Sinan about recommendations for protection his work of art, the attendants holding hands gave a common message for protection and drawing attention to the architectural construction of Selimiye. The program ended with handing out Deva-i Misk to the attendants.

Ondörtbin Çocuk Ondörtbin Fidan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na düzenlenen 'Ondörtbin Çocuk Ondörtbin Fidan' kampanyası kapsamında Edirne Valisi Gökhan Sözer, eşi Sema Sözer, ilgili ve yetkililer ile öğrenciler biride dikti.

Edirne - İstanbul otoyolu girişinde düzenlenen fidan dikme törende konuşan Edirne Valisi Gökhan Sözer, insan, toprak ve ağaç arasında kesilmeyen bir bağ olduğunu, tabiatın insanı çok cömert davrandığını, insanın yeniden çevreye ve toprağa sahip çıkmak için uğraştığını belirtti. Bunun en önemli yolunun ağaçlandırmaya çalışmaları olduğunu değinen valimiz ağaç dikmek en önemli önceliğimiz olmalı, ülkeyi baştanbaşa ağaçlarla donatmalıyız" dedi.

Konuşmaların ardından Edirne Erkek Yetiştirme Yurdu ve Çocuk Sitesinde kulan 155 öğrenci, erguvan ve selvi başta olmak üzere fidan dikti.

Edirne'nin İlk ve Tek Kadın Belediye Başkanı

Her yıl 8 Mart'ta kutlanan Dünya Çalışan Kadınlar Günü bu yıl çok daha anlamlı geçti. İlimizde bulunan kadın dernekleri başta olmak üzere hemen bütün sivil toplum kuruluşlarına kutlanan günde bir kadın daha da öne çıktı: Uzunköprü İlçesine bağlı Kurtbey Belediye Başkanı Mübaccel Çalışkan.

Kırklareli'nin Kavaklı Belediye Başkanı İnci Tunç la birlikte Trakya'nın iki kadın Belediye Başkanından birisi olan Mübaccel Çalışkan Edirne'nin ilk ve tek kadın Belediye Başkanı olma özelliğini taşıyor.

Uzunköprü Belediyesi'nden emekli olan Mübaccel Çalışkan üç yıldır doğduğu, ilk ve ortaokulu okuduğu ve memurluğu başladığı beldesinin Belediye Başkanlığı koltuğunda oturuyor. Evli ve üç çocuk annesi olan Mübaccel Çalışkan bir kadının hem Belediye Başkanı, hem eş ve hem de anne olabileceğini tüm dünyaya göstererek Kadınlar Günü'nde bir abide gibi yükseldi.

Kadın Çiftçiler Yarıştı

8 Mart Dünya Çalışan Kadınlar Günü'nde Gıda Tarım ve Hayvancılık Edirne Müdürlüğü tarafından kadın çiftçilerimizin sosyal aktivitelerini

arttırmak, eğitim çalışmalarının sonuçlarını görmek, tarımsal konularda performanslarını değerlendirmek, kendilerine olan güven duygularını

geliştirmek, birbirleriyle kaynaşmalarını sağlamak ve girişimcilik ruhunu aşılamak amacıyla kadın çiftçilere yönelik düzenlenen bilgi yarışması yapıldı.

Edirne Ticaret Borsası salonunda yapılan ve oldukça çekişmeli geçen yarışmaya, Merkez ve ilçeye bağlı 18 köy ve belde den 21 kadın çiftçi kadınlar katılmıştır. Yarışmada sorulan 15 adet ve 15 yedek soruların tamamını bilen Zarife ATILGAN ve Ümmiye GÜRKAN arasında birinci çekişen kuralı ile belirlendi. Kura sonucu İl birinciliğini Keşan İlçesine bağlı Karlıköy'den Zarife ATILGAN kazanarak Mayıs ayında Bursa ilinde yapılacak olan bölge finalinde ilimizi temsil etmeye hak kazandı.

Dereceye giren kadın çiftçilere vali Gökhan SÖZER altın, pirinç ve çeşitli ödülleri verildi.

SONUÇLAR AÇIKLANDI: NÜFUSUMUZ 8.888 KİŞİ ARTTI

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde güncellenen 2011 yılı nüfus sonuçları Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklandı. Yapılan açıklamaya göre Türkiye nüfusunun 74.724.269 olduğu 2011 yılında Edirne ilinin nüfusu 399.316 kişi oldu.

Edirne'de ikamet eden nüfus bir önceki yıla göre 8.888 kişi artarak 399.316 kişi oldu. Nüfusun % 68,2'sinin il ve ilçe merkezlerinde, % 31,8'i ise (127.022 kişi) belde ve köyler yaşadığı nüfusun % 51,2'sini (204.389 kişi) erkekler, % 48,8'ini (194.927 kişi) ise kadınlar oluşturmaktadır.

**Nüfus Artış Hızı
%o (Binde) 22,51**

2011 yılında Edirne'nin yıllık nüfus artış hızı %o (binde) 22,51 olarak gerçekleşti. Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı ise binde 13,49 olarak gerçekleşti. 2011 yılında 81 il den; 56'sının nüfusu bir önceki yıla göre artarken, 25 ilin nüfusu azaldı. Edirne %o (Binde) 22,51 nüfus artış hızı ile en yüksek nüfus artış hızı sıralamasına göre 81 il arasında 22. sırada yer aldı.

Şehir Nüfusu Arttı

İl ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfusun oranının % 99 ile en yüksek İstanbul'un

olduğu sıralamada Edirne % 68,2'lik oranla 27'inci sırada yer aldı. İllerin nüfus büyüklüğü sıralamasına göre Edirne 399.319 kişilik nüfusu ile 48'inci sırada yer aldı.

Yaş Ortalaması 36,77

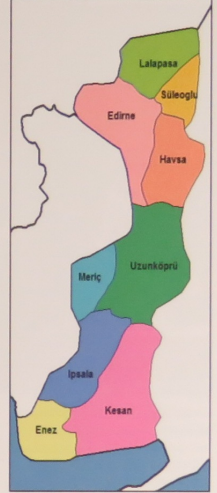
Ülkemizle ortalama yaşın erkeklerde 29,14, kadınlarda 30,28 olduğu 2011 yılında Edirne 36,77 ortalama yaş ile Çanakkale (36,97), Balıkesir (36,83) ve Sinop (36,81) illerinden sonra dördüncü sırada yer almaktadır. Edirne'de ortalama yaş erkeklerde 35,19 iken, kadınlarda ise 38,38 dir.

Çalışabilir Nüfus % 72,2

Edirne'de 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfus, (288.295 kişi) toplam nüfusun % 72,2'sini oluşturmaktadır. Edirne nüfusunun %16,4'u (65.675 kişi) 0-14 yaş grubunda, % 11,4'u (45.346 kişi) ise 65 ve daha yukarı yaş grubunda bulunmaktadır.

Nüfus Yoğunluğu 66

Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen "bir kilometrekareye düşen kişi sayısı"nın Türkiye genelinde 97 kişi olduğu 2011 yılında bu sayı Edirne'de 66 kişi oldu. Edirne, nüfus yoğunluğu yüksek iller sıralamasında 35. sırada yer aldı.

İlçe Adı	2010			2011			Yıllık Nüfus Artışı (Kişi)			Yıllık Nüfus Artış Hızı %o(Binde)
	Toplam	İl / İlçe Merkezi	Belde Köyler	Toplam	İl / İlçe Merkezi	Belde Köyler	Toplam	İl / İlçe Merkezi	Belde Köyler	
Merkez	152.993	138.793	14.200	158.929	144.531	14.398	5.936	5.738	198	38,07
Enez	10.818	3.826	6.992	11.066	4.074	6.992	248	248	0	22,67
Havsa	20.875	8.602	12.273	20.477	8.499	11.978	-398	-103	-295	-19,25
İpsala	30.112	8.332	21.780	29.629	8.169	21.460	-483	-163	-320	-16,17
Keşan	77.246	54.314	22.932	80.010	57.195	22.815	2.764	2.881	-117	35,16
Lalapaşa	7.523	1.347	6.176	7.706	1.661	6.045	183	314	-131	24,03
Meriç	15.970	3.158	12.812	15.816	3.205	12.611	-154	47	-201	-9,69
Süleğli	7.628	3.394	4.234	8.415	4.340	4.075	787	946	-159	98,19
Uzunköprü	67.263	40.154	27.109	67.268	40.620	26.648	5	466	-461	0,07
Toplam	390.428	261.920	128.508	399.316	272.294	127.022	8.888	10.374	-1.486	22,51

Edirne'de ikamet eden nüfus bir önceki yıla göre 8.888 kişi artarak 399.316 kişi oldu.

Kararı Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay Duyurdu

"Bu minarelerin, bu kubbelerin görüntüsü bozulmasın. Eğer bozarsak ecdadımıza, tarihimize ve geleceğimize karşı borcumuzu yerine getirmemiş oluruz."

Selimiye Camii, UNESCO Dünya Mirası Komitesinin 27 Haziran 2011 tarihinde yaptığı 35. toplantısında oylarlığı ile Dünya Kültür Mirası listesine alındı. Bu karar, 05 Ağustos 2011 günü Edirne'de düzenlediği basın toplantısında, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay tarafından kamuoyuna duyuruldu.

Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınan Selimiye Camii'nin bahçesinde düzenlediği basın toplantısında konuşan Bakan Günay, öntimizdeki yıllarda Selimiye Camii ve Edirne'nin değerinin daha fazla artacağını söyledi. Selimiye'nin sadece Türkiye'de değil, eşsiz mimarisıyla dünyadaki mabedeler içerisinde de eşsiz bir eser olduğunu ifade eden Bakan Günay, "Selimiye, UNESCO Dünya Mirası Komitesinin 35. toplantısında tartışılması ve oylarlığı ile Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Geçen yıl da Kırkpınar Somut Olmayan Kültür Mirası listesine alındı. Yani iki önemli eser de listede yer aldı" diye konuştu.

Selimiye Camisi'nin, kubbe yüksekliği, yapımında kullanılan malzemesi, mermeri ve çinisiyle tam bir mimarlık şaheseri olduğunu ifade eden Bakan Günay, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu eşsizlik esere, bu eşsizlik şehre ve buradaki bütün eserlere karşı daha büyük bir gayretle çalışacağız. Edirne ile ilgili görevlerimizi aksatmadan yapacağız. Dünyada bu kadar güzel tarihi mabedi ve tarihi eserleri bir arada bulundurana çok az şehir var. Yakın zamana kadar göç almadığı için bu tarihi korunmuş vaziyette."

Medeniyetlerin getirdiği güzelliklerin yanında yarattığı tahribatlar da var. Bu tahribatlarla eserlerimizi koruyoruz. Tabii burada yeni konaklama ve alışveriş merkezlerine ihtiyaç var, ama şehrimizin silüetini bozmayalım. Bu minarelerin görüntüsü bozulmasın. Eğer bozarsak ecdadımıza karşı borcumuzu yerine getirmemiş oluruz."

The decision was announced by Ertuğrul Günay, The Minister of Culture and Tourism

Selimiye Mosque is added to the World Cultural Heritage List with consensus at the 35th meeting on 27 June 2011 by UNESCO World Heritage Committee. This decision was announced with a press conference and public declaration on 5 August 2011 by The Minister of Culture and Tourism, Ertuğrul Günay.

One year ago, Kırkpınar was also added to the list of The Intangible Cultural Heritage List, states the Minister Günay; "the minarets, the domes images should not be collapsed, if we do, against our ancestors, our history and future, we will have not fulfilled our owes. We will care for this unique monument, this unique city"

UNESCO DÜNYA KÜLTÜR MİRASI

■ Gürcan TÜRKÖĞLU

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı'nın (UNESCO), 17. Genel Kurulunda 16 Kasım 1972 tarihinde "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme" kabul edildi. Türkiye bu Sözleşmeyi 1982 tarihinde kabul etti.

Sözleşme'ye göre, dünyada evrensel seçkin değer taşıyan ve otantikliği ile bütünlüğünü koruyan kültürel ve doğal varlıklar "Dünya Mirası" sayılıyor.

"Dünya Mirası Listesi" adını taşıyan bu listeye girmeye başlanan yerler, dünya çapında statü, prestij, turistik çekicilik, kaynak ve teknik yardım imkanı elde ediyor. Üye ülkeler ise, bunun karşılığında sözkonusu miras alanlarının "otantikliğini ve bütünselliğini" bir Yönetim Planı çerçevesinde korumak üzere gerekli idari önlemleri alma yükümlülüğünü üstleniyor.

Sözleşmenin uygulanmasının izlenmesinden 24 ülkeden uluslararası uzmanların seçilerek yer aldığı Dünya Miras Komitesi (DMK) sorumluluğu Listeye girecek yerleri de aynı Komite tespit ediyor. Bu programı UNESCO Dünya Mirası Merkezi yürütüyor.

1972 yılından bir bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen kültürel ve somut olmayan eserler UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmaktadır. Türkiye'nin başvuruları

sonucunda 1982 yılından bu yana 10 kültürel ve 8 somut olmayan olmak üzere toplam 18 değerini bu listelere girmeye başlandı.

Dünya Mirası Listesine girip on alan şunlar: İstanbul, Divriği-Ulu Camii, Truva, Safranbolu, Pamukkale, Kapadokya, Nemrut, Xantos-Latoneo, Hatusa ve Selimiye. İki adaylık dosyası (Çatalhöyük ve Alanya Kalesi ve Tersanesi) ise halen Dünya Mirası Merkezince inceleniyor. Ayrıca 26 miras alanı için ilgili makamlarımızca hazırlanan adaylık dosyaları Geçici Listede bulunuyor.

Edirne, bu listede alan ve eseri olan tek il olma özelliğini taşıyor. Bilindiği gibi Kırkpınar Yağlı Pehlivan Güreşleri 2010 yılında somut olmayan, Selimiye Camii de 2011 yılında kültürel dalda Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girildi.

SELİMİYE ve DÜNYA KÜLTÜR MİRASI

■ Gürcan TÜRKÖĞLU

UNESCO Dünya Mirası Komitesi, 27 Haziran 2011 tarihinde Paris'te yapılan 35. Dönem Toplantısında Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Dünya Miras Listesi'ne kaydedilmesini oybirliğiyle kabul etti. Böylece 1998 yılından bu yana ilk kez ülkemizden yeni bir miras alanı söz konusu Listeye kaydedilmiş ve Listedeki alanlarımız sayısı 10'a yükselmiş oldu.

Komite'nin gündemindeki dünyanın çeşitli ülkelerinden miras alanlarının Dünya Mirası Listesine adaylıkların görüşülmesi sırasında kimi zaman uzun tartışmalar açılıp bazı adaylık dosyaları eksik bulunmuş ve bazı adaylıklar reddedilmiş iken, Edirne'nin adaylığının herhangi bir tartışma olmaksızın pürüzsüz bir şekilde öngüyle, oybirliğiyle ve alkışlarla kabul edilmesini kuşkusuz önemli bir başarı teşkil etmiştir.

Nitekim Dünya Mirası Komitesi, kararında, Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Mimar Sinan'ın yaratıcı dehasının bayraktarı olduğunu, eserin tarihte önemli bir dönemi, Osmanlı İmparatorluğunun doruk noktasını simgelediğini, Selimiye'nin İznik çinilerinin en mükemmel örneklerini barındırdığını vurgulamış, eserin iyi korunduğuna ve otantik yapısını ve bütünlüğünü halen muhafaza ettiğine dikkat çekmiştir.

Komite kararında bunun yanı sıra, Selimiye'nin çeşitli düzenlemesi, alan yönetimi, doğal afetlere hazırlık gibi bazı hususlarda makamlarımıza atılacak adamlara ilişkin tavsiye ve önerilere de yer verilmiştir.

Selimiye'nin Dünya Miras Listesine adaylık sürecinde Edirne'ye giderek yaptığım incelemelerde başta Sayın Vali Gökhan Sözer ve Sayın Belediye Başkanı Hamdi Seferci olmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Alan Yönetimi yetkilileriyle değerli uzmanların ve sivil toplum kuruluşlarının bu konuda büyük emek sarf ederek, çok ciddi ve titiz bir çalışma yürüttüklerine bizzat tanık olmuştum.

Sayın Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın konuya şahsen ilgi göstermesi ve anılan Bakanlığın uzmanlarının bu süreçte Edirne'deki yerel makamlarla mükemmel işbirliği yapmaları olumlu sonuç alınmasında

büyük rol oynamıştır.

Tabiatıyla Edirne Selimiye'den ibaret değildir. Selimiye çarşısı, eski kent, Kaleiçi, Sağlık Müzesi gibi birçok tarihsel ve kültürel eseri barındırmaktadır. Bunların mevcudiyeti de kuşkusuz Selimiye Camii ve Külliyesinin Dünya Miras Listesine alınmasına katkıda bulunmuştur.

Diğer yandan, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükümetlerarası Komitesi'nin 2010 yılında Abu Dhabi'de yaptığı yıllık toplantısında Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali'nin İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsil Listesine kaydedilmesi önemli bir başarıdır. Bu başarıya katkıda bulunmuş bir tesadüf teşkil etmiştir.

Böylelikle Edirne hem somut, hem de somut olmayan kültürel mirası bir arada barındıran dünyadaki sayılı şehirlerden biri olmuştur.

Edirne'nin kazandığı bu iki yeni uluslararası unvan, şehrin Kültür mirasının ve geleneklerinin daha iyi korunması bakımından da Edirne halkına ve yöneticilerine yeni bir sorumluluk yüklemiştir. Bu sorumluluğun en iyi şekilde yerine getirileceğine kuşku yoktur.

Bu gelişmelerin Edirne'nin dünya çapında daha iyi tanınmasına ve gelişmesine katkıda bulunacağı ümit ediyor ve tüm kalbime inanıyorum.

EDİRNE BELEDİYESİ EDİRNE SELİMİYE CAMİİ KÜLLİYESİ ADAYLIK DOSYASI ÇALIŞMALARI

■ F.T. İşılay YILDIRIM

2006 yılının Ekim ayında, dönemim Belediye Başkan Yardımcısı Cemil ERDOĞAN'ın kardeş şehrimiz Almanya-Lörrach'tan dönüşünün ardından bir heyecan sarıltı. Lörrach'ta görüştüğü Lörrach International E.V. Derneği'nden Prof. Dr. Manfred Raupp'un, "Neden Edirne Selimiye Camii Külliyesi'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmesi için çalışmıyoruzuz? Çalışmalara siz başlayın, ben de sizi Lörrach olarak destekleyeceğim." sözünü bizlere ileterek, "Çalışmalara başlayorum, bu bizim görevimiz." demişti. Çalışmanın ilk ayagında büro şefimiz Mesude Şenol'u ve büro çalışanı F.T. İşılay Yıldırım'ı görevlendirmiştii. Bir heyecanla Adaylık Dosyası çalışmalarının ilk tohumu böyle atıldı.

Aynı yıl içinde Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili departmanlar ve araştırmacılarımız neticesinde UNESCO Dünya Mirası Adaylık Başvuru Dosyası hazırlama çalışmalarının yanında, 27 Kasım 2005 tarih, 26006 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulu'nun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereğince Alan Yönetim Sınırlarını ve Alan Yönetim Planını da hazırlanmasını gerektiğini öğrendik.

2007 yılının Ocak ayında Kültür ve Turizm Bakanlığın Kültür Varlıkları ve Muzeler Genel Müdürlüğü'nden gelen görüşlerle birlikte, Mimar Sinan Güzel

Sanatlar Üniversitesi Öğretim Üyesi Sanat Tarihiçisi Prof. Dr. Gönül CANTAY'ın danışmanlığında yönetim alanı sınırları belirlemek amacıyla Edirne'nin tüm sokaklarını gezerek ve fotoğraflayarak taslak yönetim alanı sınırları belirlendi. Bakanlık temsilcileri, Edirne'de alan yönetim planı hazırlama çalışmalarında bulunmuş olan Edirne Valiliği, Trakya Üniversitesi, Vakıflar Bölge Müdürlüğü, E.K.V.K.B.K. kamu kuruluşu niteliğindeki tüzel kuruluş statüsündeki ETSO, ETB, EDESÖB, sivil toplum kuruluşu olan Kent Konseyi, Edirne Barosu, konuyla ilgili Meslek Odaları'nın görevlendirdiği temsilcilerinin olduğu toplantılarda oluşan görüşler doğrultusunda, öneri "Yönetim Alanı Sınırı" belirlendi. Bu öneriler doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığın Kültür Varlıkları ve Muzeler Genel Müdürlüğü görevlendirildiği Yönetim Alanı Sınırı, E.K.V.K.B.K tarafından 13.12.2007 tarih, 1715 sayılı karar ile onaylandı ve onaylanan sınır toplantıya katılan tüm ilgili kurum ve kuruluşlara iletildi.

2007 yılında Trakya Üniversitesi Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi Mimarlık Bölümü Restorasyon Ana Bilim Dalı Başkanı, İCOMOS Türkiye'nin 1993-1999 Dönem Başkanı, İCOMOS-CIVVH Onursal Üyesi ve İCOMOS Adaylık dosyası hazırlanması ve incelemeleri yapmış bulunan Mimar Prof. Dr. Nevzat İLHAN, Edirne Selimiye Camii Külliyesi

Adaylık Dosyası'nın Bilimsel ve Teknik Danışmanı olarak atandı. Nevzat Hocamız, Adaylık Dosyası hazırlayan Edirne Belediyesi AB ve Uluslararası İlişkiler Bürosu için bir nimetti.

Nevzat Hocamızın Bilimsel ve Teknik Danışmanımız olmasıyla adaylık dosyası çalışmalarımız hız kazandı. Konuyla ilgili kaynaklar, eski fotoğraflar, haritalar tarandı ve dosyanın yazımına başlandı. Her sabah yaptığımız toplantılar ve aldığımız notlar neticesinde dosyaya eklenecek belgelerin, 290 maddeden ve 9 Ek'ten oluşan Dünya Miras Listesi Adaylık Dosyası Başvuru Kılavuzu Ocak 2008 (Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention WHC.08/1 January 2008) tekrar tekrar gözden

geçiriliyor, dünyadan Dünya Miras Listesi'ne girmiş olan varlıkların adaylık dosyaları ve alan yönetim planları inceleniyordu. Bu önemde sıkıntılarında da olmadı değil. Sürekli yazı yazdığımız, bilgi, belge ve içerik istediğimiz kurumlar bize geri dönmüyorlardı, ama biz yılmadan yazmaya ve çalışmaya devam ediyorduk.

2009 yılında, Mesude Şenol, F.T. İşılay Yıldırım, Özlem Uçar, Hikmet Çavuşoğlu'ndan oluşan büromuza Altay Mocan da katıldı. Grafiker olan bu arkadaşımız gücümüzü güç kattı. Ardından Alan Yönetim Planı dosyasını hazırlamak üzere Yaşarlı Ekinci Katkı aramıza. Sonra harita teknikeri Berki Çakır çıktı geldi. Böylece daha da

Büyükkeçi, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi

güçlendik. Belediye Başkan Yardımcısı Namık Kemal Döleneken de Alan Başkanımız oldu. Stajyerlerimiz Demet Duran, rahmetli arkadaşımız Nihan Kendir ile birlikte hepimiz canla başla çalıştık. Prof. Dr. Nevzat İLHAN, Selimiye Camii Külliyesi Adaylık Dosyası içinde bizim Ser- Mimararı-ı Hassa'muz oldu, bizler de kalfalar, ustalar, çıraklar. Adeta bir Yeniçeri Ocağı'nda çalır gibi durmaksızın, küçüçük ama kalbi büyük, çalışma şevki ve manı güçlü büromuzda geç saatlere kadar çalıştık.

Gecenin 4'üne kadar canla başla çalışarak, Ocak 2009'da bitirdiğimiz dosyayı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na gönderdik. 1 Şubat 2010'da Paris'e UNESCO'nun Genel Merkezi'ne gönderilen dosya ilk incelemeyi "Uygulama Rehberindeki tanımlanmış olan tüm teknik gereklilikleri başarıyla yerine getirecek" geçti. 2010 yılının Ekim ayında ICOMOS'tan alan ve külliyeyi incelemeye gelen, Ratish NANDA, Yönetim Alanı sınırında küçük bir ilave öngördü. Böylece 14.10.2010

tarih, 3238 E.K.V.K.B.K kararıyla yönetim alanı sınırları, Kurtuluş İlkokulu yönünde ve Kuşçu Doğan Camii yönünde bir miktar genişletildi.

Bu yorucu çalışmanın ürünü olarak, Edirne Selimiye Camii Külliyesi UNESCO'nun Paris'te yapılan 35. Oturumunda 29 Haziran 2011'de Dünya Mirası Berati almaya hak kazandı.

Alan Başkanımız değişmesiyle birlikte 1 Ocak 2012 tarihinde Bilimsel ve Teknik Danışmanımız Prof. Dr. Nevzat İLHAN yeni Alan Başkanımız olarak atandı. Yeni Alan Başkanımızın atanmasıyla birlikte çalışmalar hız kazandı. Alan Yönetim Planında yer alan projelerin yürütülmesi çalışmaları ve yeni ek projeler listesi hazırlandı. Farkındalığın ve sahiplenmenin artması amacıyla STK'lar, kurum ve kuruluşlar ve Mimarlık Fakültesi öğrencileriyle birlikte Ocak ayından bugüne çeşitli toplantılar yapıldı. Bu toplantıların ilk ayağı kurum içi eğitime yönelik oldu. Ekim ayında başladığımız Selimiye Camii Külliyesi'ne ait web sitemiz

(www.dmselimiyecamii.com) tamamlanarak Ocak ayında faaliyete geçti. Edirne Belediye Başkan Yardımcımız Nihan AKDERE'ye bağlı olan İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nde yürütülen çalışmaya yeniden canla başla çalışarak Alan Yönetim Başkanı Prof. Dr. Nevzat İLHAN, Belediye Başkan Yardımcımız Ertuğrul TANRIKULU, Mimar Serap KURU, M.A. Arkeolog Bahar SARIKAYA, M.A. Arkeolog Leyla ATLI AKBUZ, Sekreteryası Sibel KİYAK, Grafiker Onur ZÜHER ve M.A. Sanat Tarihçisi F.T. İşılay YILDIRIM sürdürmektedir.

El fakir-ül hakir Sinan Ser Mimararı-ı Hassa'ya yani Mimar Baş Sinan'a böyle bir eseri inşa ettiği ve bunun yanında imzasında belirttiği gibi "fakir, aciz hassa başımınarı değersiz bendenizleri" diyerek alçakgönüllülüğünü her zaman koruduğu için kendisine ne kadar teşekkür etssek azdır. Şimdi arkada kalan bu aciz kulların görevi ise bu şaheseri korumaktır.

Sürç-ü lisan cylediysek affola. . .

DÜNYA MİRASI LİSTESİ'NE GİRME SÜRECİ

- Y. Şehir Plancısı Kıvılcım Neşe AKDOĞAN
- Kültür ve Turizm Uzmanı Evrim ULUSAN

Kültürel ve doğal mirasın giderek artan bir şekilde yok olma tehdidi altında olduğunu ve söz konusu mirasın herhangi bir parçasının bozulmasının veya yok olmasının, bütün dünya milletlerinin mirası için zararlı bir yoksullaşma teşkil ettiği için farkına varılması sonucu başlayan çalışmalar neticesinde; insani önem sahip kültürel ve doğal mirasın tüm insanlığın dünya mirasının bir parçası olarak muhafazasının gerektiği konusu uluslararası toplumda ortak kabul görmüştür. Bu doğrultuda Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (UNESCO) Genel Konferansı'nın 1972 tarihli 17. oturumunda istisnai evrensel değere (outstanding universal value) sahip Dünya Miras Alanlarının saptanması, korunması, muhafazası ve sunumuna ilişkin maddelerin yer aldığı UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme kabul edilmiştir.

Dünya Mirası Listesi'nde yer alması istenen birçok alana ilişkin dosyalar uzun ve yoğun çalışmalar sonucu Taraf Devletler tarafından hazırlanarak, Dünya Mirası Merkezi'ne iletilmektedir. Adaylık sürecinde ve adaylık dosyasının tamamlayıcısı olan yönetim planlarının hazırlanmasında söz konusu varlıkla ilgili olan tüm paydaşların katılımının sağlanması gereklidir. Bu kapsamda

Sözleşme ile birçok kişiye ulaşılabilmekte, ayrıca dünya mirasının önemi konusunda bilgi artırılması sağlanabilmektedir.

Bir alanın Dünya Miras Alanı olarak belirleme prosedürü karmaşık olmakla birlikte temel olarak Dünya Miras Geçici Listesinde yer alan belirli bir alana ait adaylık dosyasının ulusal hükümet tarafından Uygulama Rehberi ekinde yer alan standart formlarda, arşiv bilgileri ile birlikte sunulmasını ve alanın Dünya Mirası statüsünü hak edip etmediğinin yıllık olarak toplanan Dünya Miras Komitesi tarafından karar verilmesini içermektedir. Dünya Miras Komitesi, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) tarafından iletilen

değerlendirmeleri göz önüne alarak karar vermektedir. Başvuruyu takiben başlayan değerlendirme ve karar verme süreci en az 2 yıl sürmektedir. Detaylı adaylık dosyası ve yönetim planının sunulması koşullar arasında yer aldığından, bu süreç oldukça maliyetlidir.

2000 yılında Dünya Miras Merkezi'ne iletilen geçici listemiz yer alan Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmesine yönelik dosya hazırlama çalışmaları 2006 yılı sonu itibarıyla Edirne Belediye Başkanlığı'nca başlatılmıştır. Yönetim planı çalışmalarının temelinin teşkil edecek yönetim alanı sınır Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler

Selimiye Camii Külliyesi Adaylık Dosyasını hazırlayan ekip

M.A. Sanat Tarihçisi
Edirne Belediyesi Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu
UNESCO Dünya Mirası Edirne Selimiye Camii Alan Yönetimi ve İhratı Ofisi

Genel Müdürlüğü uzmanlarının 2007 yılının Ocak ayında yerinde yaptıkları çalışmalar ile şekillenmiş; Selimiye Camii ve Külliyesi'nin sahip olduğu istisnai evrensel değeri öne çıkararak Eski Camii ve Külliyesi ile Üç Şerefeli Camii ve Külliyesi ile ilişkisini ortaya koyacak bir sınır tespit edilmiştir. Söz konusu sınır üzerinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri elde edilerek, nihai sınır belirlenmiş ve Kültür ve Turizm Bakanı tarafından Aralık 2007'de onaylanmıştır. Bu tarihten sonra yönetim planı yapmaya yetkili idare olan Edirne Belediye Başkanlığı tarafından planlama süreci fiilen başlatılmış ve yönetim planı hazırlama ekibi Temmuz 2009 yılında oluşturulmuştur.

Edirne Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanan adaylık dosyası gerek format gerekse de içerik açısından incelenerek; UNESCO Dünya Miras Merkezi tarafından uygun bulunacak ve varlığını evrensel değerini vurgulayacak biçimde gerekli çalışmalar yapılması konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı'na yönlendirilmiştir.

Her ne kadar Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Dünya Mirası Listesi adaylık dosyasının hazırlanmasına yönelik resmi

süreç 2007 yılı başlarında başlatılmış da dosyaya yer verilmesi gereken bilgileri ilişkin gerekli literatür taramalarının yapılması ve verilerin toplanması; ayrıca adaylık dosyası ile birlikte sunulması gereken yönetim planı için gerekli altyapının oluşturulması ve planın şekillenmesi uzun bir zaman gerektirmiştir. Yaklaşık 3 yıllık bir sürenin sonunda 2010 Ocak ayında tamamlanan dosya UNESCO Dünya Mirası Merkezi'ne iletilmiştir.

Bu süreçte çalışmaları olumlu etkileyen bir diğer etmen de Edirne Belediye Başkanlığı'nın öngörülü davranarak, "Akdeniz Dünya Mirası Kenterinde Yönetim Planı Yaklaşımları ve ICOMOS-CIVIVI Akdeniz Bölgesi Yönetim Kurulu Toplantısı'nı Kasım 2009'da Edirne'de düzenlemeleridir. Söz konusu toplantı vesilesiyle ICOMOS'tan birçok uzman istisnai evrensel değere sahip Selimiye Camii ve Külliyesi'ni yerinde görme ve varlığını somut ve somut olmayan değerlerini birlikte deneyimleme fırsatı bulunmuştur.

Dünya Miras Sözleşmesi ve anılan sözleşmenin Uygulanmasına Dair Rehber uyarınca Dünya Miras Komitesi'nin danışma organlarından biri

olan ICOMOS tarafından görevlendirilen uzman tarafından Ekim 2010'da alanda teknik inceleme gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte varlığın ve tampon bölgenin sınırları, özgünlük, bütünlük, koruma ve yönetim boyutları üzerinde önemle durulmuş; gerek Edirne Belediye Başkanlığı, gerekse de Kültür ve Turizm Bakanlığı uzmanları tarafından ICOMOS uzmanına ayrıntılı ve doyurucu bilgiler sunulmuştur.

Yaklaşık 4,5 yıl süren çalışmanın sonunda 27 Haziran 2011 tarihinde düzenlenen 35. Dönem Dünya Miras Komitesi toplantısında Selimiye Camii ve Külliyesi kültürel varlık olarak Dünya Mirası Listesi'ne kaydedilmiştir. 1998 yılında Troia Antik Kenti'nin Dünya Mirası Listesi'ne alınmasında 13 yıl sonra Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Dünya Mirası Listesi'ne alınması ile birlikte listedeki varlık sayımız 10'a yükselmiştir.

Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Dünya Mirası Listesi'ne alınması ile yeni bir süreç başlamıştır. Söz konusu varlığın insanlığın yerel ve ulusal sınırları aşan ortak mirası olduğu kabul görmüş; bu kapsamda uluslararası topluma karşı da sorumluluklar yüklenmiştir. Bu tarihten sonra varlığa ilişkin yürütülecek koruma çalışmalarında sadece ulusal mevzuat değil, UNESCO Dünya Miras Sözleşmesi'nin ve ilgili rehberlerin de esas alınması ve Dünya Miras Komitesi kararlarının yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda alanın korunması, yaşatılması, değerlendirilmesi, geliştirilmesi, toplumun kültürel ve eğitil ihtiyaçlarıyla buluşturulması amacıyla hazırlanmakta olan yönetim planının ivedilikle tamamlanması ve mevzuat kapsamındaki Esgüdüm ve Denetleme Kurulu'na onaylanmasının ardından uygulamaya geçirilmesi önem kazanmaktadır.

Mehmet Edip Ağaogulları arşivi

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Dünya Miras Alanları Şube Müdürü
Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

UNESCO Dünya Mirası Listesine Girmenin Önemi

■ Atilla EGE

UNESCO Dünya Mirası Listesine girmenin önemini anlamak için bu fikrin nasıl doğduğuna ve nasıl geliştiğine bakmak gerekir.

Mısır, 1959 yılında, Nil nehri üzerine kuracağı barajın suları altında kalacak olan Ebu Simbel tapınaklarını kurtarmak için UNESCO'dan yardım istedi. Mısır hükümetinin bu isteği Bireleşmiş Milletlere üye devletlere duyuruldu. Kısa zamanda 50 ilke 80 milyon dolar yardım gönderildi. Kültürel ve doğal değerlerin bulunduğu alanları topraklara bakılmaksızın bütün dünyaya ait olduğu fikrinden Dünya Mirası doğdu. 1972 senesinde Dünya Mirası Sözleşmesi hazırlanarak devletlerin imzama açıldı.

1978 senesinde ilk defa 12 yer ilan ederek başlayan çalışmada bugün 936 yer listeye girme başarısı elde etmiştir. Senede bir kere toplanan kurul su anda 1500 ün üzerinde bulunan adaylardan kendisine sunulan dosyaları inceleyip bir kısmını (15 ila 30 arasında her sen

değişen bir adet) ana listeye alır ve Dünya Mirası ilan eder.

Bu listeye girmek, ilk yıllarda değeri çok anlaşılmayan bir konu idi. İki sene, yani 1979 da teklif edilen bütün her yer (45 adet) listeye alındı. Her seneye yüzlerce aday, bu listeye girmek için devletlerin olimpiyatları almak için yaptığı uğraş gibi bir uğraş veriler. Bir gerek listeye girmiş ni artıktı dünya-sız tanyacaktır. Selimiye ana listeye girmeyi başarmıştır. Bu çok büyük bir başarıdır. Bu ilk olarak büyük bir turizm artışını getirecektir. Çünkü bir ülkeyi ziyaret edecek turistler orada görülecek yerleri artık UNESCO listesinden izlemeye başladılar. Her seneye Macau'da toplanan Turizm Acenteleri, UNESCO Dünya Mirası Listesine giren yerlere yapılacak tur programlarını görüşürler. Turistler bu yerleri mutlaka görmek isteyeceklerdir. Artan turist, artan

refah ve barış demektir.

Dünya Mirası Listesine giren yerlerdeki meydana gelen turist artışı anlamak bakımından en iyi örnek Hırvatistan'ın Plitvice Gölleleridir. Listeye girmeden önce günde 500 civarında olan ziyaretçi sayısı girdikten sonraki 15 sene içinde günde 8.000 rakamına ulaştı. Giriş ücretleri 4 sene önce 8 Euro iken geçen sene 17 Euroya çıktı.

Hemen belirtiyim size bu satırları yazdığım Güney Kore'den 2011 yılında listeye giren Hahae köyünde listeye girdikten bir sene içinde sonra % 50 ye yakın turizm artışı olduğunu ifade ettiler.

Edirne, Selimiye ile dünyanın en prestijli listesine girdi ve dünya lineine çıktı. Asıl iş şimdi başlıyor. Selimiye ve Edirne, bundan böyle en zengininden en maceraperestine kadar tüm dünya turistlerinin ilgi odağı olacaktır. Edirne bu büyük paylaşma hazırdı olmalıdır. Slovenya'da sınır kapısında Dünya Mirası yerlerini tantan harita ve kitapçıkları dağıtan öğrenciler gibi herkes çalışmalıdır. Haydi, hep birlikte Edirne'mizde on binlerce turisti ağırlayalım. Bir de Somut olmayan Dünya Mirası listesinde Kurkunar'ımız varken bizleri kimsenin tutamaması lazımdır. Dünyada kaç yerde bu özellik var?

Bizim de, Dünya Mirası konusunda ülkemize çalsın ilk ve tek sivil toplum kuruluşu olarak, dünyada gördüğümüz örnekleri sizlerle paylaşmaya her zaman hazır olduğumuzu bilmenizi isteriz.

Dünya Mirası Gezgincileri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

HAK ETTİĞİ YERDE

■ Abdullah ASLANER

Rahmetli Barış Maço'nun seksenli yılların sonlarında ortaklığı kaspı kurutulan bir şarkısı vardı. Anıtahtar isimli o şarkıda Barış Maço yine "Barış"lığını yapmış, ortaya bilmece gibi bir şarkı çıkmıştı.

Beş şair bir abide
İki abide bir sultan
Beş sultan bir düşünür
İki düşünür ise bir mimar

Barış Maço bu şarkıyı, o tarihte tedavüle bulunan banknotların üzerindeki resimlerden esinlenerek yapmıştı. O tarihte 100 liralık banknotun üzerinde Mehmet Akif Ersoy, 500 liralık banknotun üzerinde İzmir Saat Kulesi, 1.000 liralık banknotun üzerinde Fatih Sultan Mehmet, 5.000 liralık banknotun üzerinde Mevlana ve 10.000 liralık banknotun üzerinde Mimar Sinan ve Selimiye Camii bulunmaktaydı.

Selimiye, 1952 yılında 10 liralık banknota yer alan Meriç Köprüsünden

sonra Edirne'nin banknotlara giren ikinci değeridir. 7. emisyonunda ilk kez 25.10.1982 tarihinde tedavüle çıkan 10.000 liralık banknot 1984, 1989 ve 1993 yıllarında olmak üzere üç tertip daha çıkarıldıktan sonra 15.12.1995 tarihinde tedavülden kaldırılmıştır. Ön yüzünde Atatürk'ün bir portresi yer alan banknotun arka yüzünde hâkim rengi yeşil olan Mimar Sinan ve Selimiye Camii bulunmaktaydı.

Şarkının dillerde dolaştığı günlerde Barış Maço bir Avrupa ülkesinin televizyonuna misafir olur. Spiker, "barbar", "valsiz" gibi dokundurmalara Barış Maço'nun Türkçülüğü ile güya dalga geçmektedir. Barış Maço bu şarkısını seslendirildikten sonra spikere döner ve "yanınızla kâğıt para var mı?" diye sorar. Spiker "evet" der ve cebindeki kâğıt paraları çıkarır. Barış Maço spikere "paranızda fotoğrafı olan bu kişi kim" diye sorar. Spiker "General ..." der. Barış Maço diğer paralardaki fotoğrafları olan kişileri de sorar.

Spikerin verdiği cevaplar hep aynıdır. "General ..., Amiral ..., Komutan ...".

Bu cevaplardan sonra Barış Maço cebinden Türk paralarını çıkarır ve spikere göstererek "bu parada fotoğrafı olan kişi Mehmet Akif Ersoy, şairdir. Bu fotoğraftaki kişi Mevlana, düşünürdür. Bu paradaki fotoğrafı olan kişi Sinan, mimardır... Biz Türkler medeni insanlarız, bu yüzden paralarımızın arkasına şairlerimizin, düşünürlerimizin ve mimarlarımızın fotoğraflarını bastık. Sizin gibi saş adamlarının fotoğraflarını değil!" der.

İşte paramızla yer alan o dahi mimar da, resimlere, şiirlere ve şarkılara konu olan ve ilham veren ustalık eseri de Edirne'de. Daha da önemlisi Selimiye artık hak ettiği yerde ve değerde. O artık UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde. Herkesin değerini bileceği ve anlayacağı yerde! O'nu yapanı ilham verene de, yapana da, bugüne getirene de, sonuza kadar yaşatacak olana da selam olsun.

Edirne Vali Yardımcısı

SELİMİYE'NİN KUŞLARI

■ Yaver Tetik

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının geleneksel olarak Selimiye Meydanı'nda kurduğu iftar çadırında, ifardan sonra yatırdan önce Selimiye Camii'nin minareleri arasında, önce 8-10, daha sonra sayıları yüzü bulan kuşlar geldi. Minareleri aydınlatan lambaların ışığı altında bir birleri ile yaklaşık yarım saat adeta raks ettiler. Sonra uçarak dağılıp gittiler. Bizler hayranlıkla şaşkınlık arasında kalmıştık.

Sonraki akşam yine aynı saatlarda, kuşlar tekrar geldi, aynı seremoni ile caminin kubbesi üzerinde ve dört minaresi arasında büyük bir ahenkli uçuşlar ve önceki akşam ki gibi gittiler. Bu durum diğer kuşlar da, aynı saatlarda ve aynı şekilde devam etti. Günler geçtikçe kuşların değil onları izleyen bizlerin sayıları artmıştı.

Bizim göz zevkimizi oksayan bu kuşlar aslında ne yapıyorlardı? Hepimiz merak ettik. Herkes bir fikir yürüttü kendi akline. Kimi Mimar Sinan'ın, akşam ezanı ile yatsı ezanı arasında, hava yoğunluğu farkından termodinamik kural ile yer değiştiren havanın minarelerin arasında buluşup, torununu selamlayacak kuşların gelebileceğini hesapladığını söyledi kimi başka şeyleri.

Ben merak etmekle kalmadım ve bunu araştırmaya başladım. Her şey 1568 yılı sonbaharında başlamıştı. Sultan Selim; Mimarbaşı Mimar Sinan'a "Edirne'ye giderek ecadım ve benim adma Ayasofya'dan daha ılı bir cami yapı!" emrini içeren bir ferman yollayarak, görevlendirdi. Mimar Sinan ikinci hanımı olan; Mihri Sultan, kızları Ümmühan ve Neslihan ile dokuz yaşındaki torunu Fatma'yı yanına alarak

Edirne'ye gelir. Mimarbaşı, eski sarayın karşısında, Kazaker Abdullah'ın evinde, hanımı, kızları ve torunu ile kahr. Burası, yapımı altı yıl sürecekle olan Caminin projelerini, hesaplarını yapacağı ve inşaatını direkt cepheden görebileceği en uygun yerdir.

Gece gündüz çalışır Koca Mimar. Yorgunluğunu torunu Fatma'yı severek atar üzerinden. Ona duyduğu sevgi, ona insanüstü güç verir. Caminin kaba inşaatı bittiğinde Fatma 14 yaşına gelmiştir. İnşaatla ilgili çok şeyi onunla paylaşmaktadır. Camii tamamlanmak üzere iken Fatma'nın arkadaşları kible yönünde minarenin eğik olduğunu söylerler. Fatma bunu dedesine iletir. Mimarbaşı, torunun başını okşayarak "evet arkadaşların doğru söylediler" der ve ustabaşına dönüp "hemen bir halat bulun, eğik olan minareyi, torununum arkadaşlarının tamamdır demesine kadar çekerek düzeltin!" diye emir buyurur. Ustabası emredilince yapar ve minare çocukların isteğiyle dik duruma gelir.

Bu olayın üzerinden bir hafta geçmeden Fatma hastalanır. Hekimler derdine gare bulamazlar. Bir gün, akşam ezanı ile yatsı namazı arasında Sinan'ın torunu bulunduğu dünyadan ebediyete göçer. Mimar Sinan çok üzülür. Öyle ki zaman zaman gözyaşlarını gizlemeye çalışır ama başaramaz. Torunu ile beş yıl birlikte yaşadıkları eve bakar. Sanki evlerinin üzerinde onlarca beyaz kuş uçmaktadır. Kendi kendine "O bir melektili, arkadaşları onu yalnız bırakmadı" der ve Selimiye Camii'ni tam olarak görebileceği, Fatma Sultan Mezarlığı adıyla anılan Hacilar Ezanı'nı mezar yeri seçer ve torununu buraya

defneder.

Halk arasındaki inanca göre Kabe'de tavafl hiç kesilmez. Ancak insanların zorunlu olduğu zaman Kabe'de tavafl durur ve tavafl sırası kuşlara geçer. İşte Kabe'ye uçmaya kanatları yetmeyen kuşlar tavaflarını yapmış diye Selimiye'ye öyle bir kubbe yaptı ki, oluşturduğu hava akımı kuşları kendine çekti. Hacilar Ezanı'nı yatan torunu Selimiye'nin ruhaniyetine inen melekleri, dönen kuşları seyretnsin istedi. Böylece Üsküdar'da yaptığı Kuşkonmaz (Şemsiapa) Camiinde uyguladığı teknikle kuşları camiden uzak tutan Sinan, bu eksiğinden Selimiye Camiinde kurtuldu.

İşte bu yüzden bir Selimiye ibadete açıldığında günün bu güne her akşam mağribde güneş tullenirken melekler Selimiye'nin minaresine iner, kuş olur ve her daim tavafl eder.

Makine Mühendisi, Makine Mühendisleri Odası Edirne Şube Başkanı

GURUR DUYUYORUM

Hamdi Sedefci
Edirne Belediye Başkanı

"Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO'ya girme sürecinde gerçek bir emek güzlidir. Ant Kent Edirne'mize yakışır tüz ve özverili çalışma güzlidir. Edirne Belediye Başkanlığım sürecinde başlayan bu uzun yolculukta, tarihin tozlu raflarında bulunan arşivler en ince detayına kadar incelenerek, sayfalara dokümanlar hazırlanarak yaklaşık 6 yıl süren büyük emek benim ve ekibimindir. Ekibimin özverili çalışması sonrasında, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın desteğini de alarak UNESCO'ya sunulması sonucunda 28 Haziran 2011

tarihi itibarıyla Selimiye Camii ve Külliyesi Dünya Kültür Mirası Listesine girdi. Belediye olarak verdiğimiz emeğin olumlu sonuçlanmasından dolayı ben gurur duyuyorum.

Ve hem Kırkpınar'mız hem de Selimiye Camii ve Külliyesimizin UNESCO'ya girmesi, Edirne'nin Dünya kenti olmasının en gerçekçi örnekleridir. Bizler de bu geçiğin farkındayız ve çalışmalarımızı da bu gerçeklik doğrultusunda devam ettiriyoruz.

Edirne Belediyesi olarak şu anda önemli çalışmamız, Selimiye Meydan Projemizdir.

Şu anda, Selimiye Camii önünde park olarak kullanılan alan, yaptığımız yayalaştırma çalışması ile kentteki tüm yaya hareketini Selimiye Camiinden yönlendirmeye hedeflemekteyiz. Bu çalışma sonrasında, bu alan tıpkı Vatikan'ın önünde yer alan küçük ve büyük St. Pietro Meydanı kadar önemli olabilecek bir toplama mekanı olacaktır.

Bu sayede Mimar Sinan'ın ustalık eseri ve tüm dünyadaki camilerin içinde önemli mimari niteliklere sahip Selimiye daha büyük bir öneme kavuşacaktır.

Belediye olarak bu amaçla ulusal bir yarışma yaptık. Yarışma ilke çağında birçok katılım oldu, toplam 54 adet

proje incelemeye alındı. Bu anlamda yarışma birincisi ile sözleşme imzalandı. Birinci seçilen proje, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne sunuldu. Proje koruma kurulu kararı ile UNESCO Dünya Mirası Merkezi uzmanlarının incelemesine gönderildi. İnceleme sonucunda gelen görüşler ve öneriler doğrultusunda projede bazı değişiklikler yapıldı. Yapılan bu değişiklikler UNESCO tarafından onaylandıktan sonra derhal uygulamaya geçecektir.

Yapılan bu çevre düzenlemesi Selimiye'yi koruma ve gelecek nesile aktarma için başlatılmış olduğumuz, Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO Dünya Mirası Listesine aldığımız için başlatılmış olduğumuz çalışmanın bir parçasıdır. Ve Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO'ya girmesiyle, UNESCO ile resmi nikah kıydık. Bu kıyılan resmi nikah, Anıt Kent Edirne'mizin turizm potansiyelini mevcut durumundan daha iyi duruma yükseltecektir. Anıt Kentimize gelen yerli-yabancı turist sayısının artışı, kent esnafımızı ekonomik açıdan rahatlatacaktır. Anıt Kent Edirne'mizin daha da güzel günlerle geçibilmesi için Edirne Belediyesi olarak çalışmalarımız devam etmektedir."

GURUR VERİCİ BİR GELİŞME

Mimar Sinan'ın "Ustalık Eserim" dediği Selimiye Camii ve Külliyesi'nin ihtişamının UNESCO tarafından onaylanması ve Dünya Mirası Listesi'ne alınması şehrimiz için çok önemli ve gurur verici bir gelişmedir.

Bugüne kadar çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapmış ve Osmanlı İmparatorluğu'nun ikinci başkenti olan Edirne, tarihten günümüze her zaman tarihi ve doğasıyla önemli ve özel bir kent olmuştur.

650 yıllık geçmişe sahip Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin UNESCO Somut Olmayan Kültürel Varlıklar Listesi'ne alınmasının ardından Selimiye Camii ve Külliyesi adına yaşanan bu önemli gelişme de, şehrimizin prestijine katkısının ölaçağı inancı içindeyim.

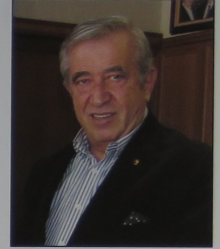
Ancaz, Selimiye Camii ve

Külliyesi'nin şimdiki çevresi eserin layığıyla sergilenmesi için uygun ve yeterli değildir. Koca Sinan'ın eşsiz eserine yakışır bir çevre düzeni acilen yapılmalı, dünyanın her köşesinden gelecek olan misafirlerimize Edirne'mize yakışır şekilde ev sahipliği yapabilecek standartlara getirilmelidir.

Şehrimiz için çok önemli olan bu gelişime ile birlikte, Büyük Usta Mimar Sinan'ın şaheseri Selimiye Camii'ne olan ilgi eskisinden daha da artacağı dünyamız ve Türkiye'nin her köşesinden turist geleceği aşkardır.

Bu da şehir halkına ve esnafına önemli sorumluluklar yükleyecektir.

Listeye girmek için çok zorlu aşamalarda geçilmiş olduğuna şaşılmamalı, listede kalabilmek için, Edirne halkı ve yöneticileri olarak

Mustafa YARDIMCI
Edirne Ticaret Borsası Başkanı

sorumluluklarımızı bilerek hareket etmeli, kültür mirasımıza sahip çıkmalıyız. Şehrine aşık bir Edirneli olarak, bize bu eserleri bırakan atalarımıza saygı ve şükranla anyorum.

SON DERECE MUTLU VE GURURLUYUZ

Osmanlı mimarisinin en önemli yapıları arasında, Mimar Sinan'ın ustalık eseri Selimiye Camii ve Külliyesi gibi önemli kültürel miraslarımızın UNESCO Listesine girmesi Edirne'miz için büyük önem taşıyan ve gurur verici bir olaydır.

Tarihi ve kültürel özellikleriyle turizm kenti olan İlimiz, Selimiye Camii'nin UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne kabul edilmesiyle, var olan turizm potansiyelini harekete geçirecektir.

Böylece Şehrimize gelen turist sayısı artacak ve İlimiz ekonomisine de katkı

sağlayacaklardır.

Eşsiz kültürel zenginliklere sahip topraklarda yaşamak bizler için gurur kaynağı olmak ile beraber bu güzelliklerimize sahip çıkmak, ortaya çıkarmak, korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak gibi sorumluluk yüklemektedir. .

Edirne Ticaret ve Sanayi Odası olarak İlimiz turizmine son derece önem vermekteyiz.

Edirne adına yaptığımız çalışmalar dışında yapılacak olan çalışmalara her zaman destek vermeye hazırız.

Cemil GÜLER
TESO Yönetim Kurulu Başkanı

Emin İNAG
Edirne Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı

Edirne, tarihi ve kültürel geçmişleriyle ülkemizin önemli bir tarih ve kültür merkezidir. Edirne'mizde bulunan tarihi doku başka bir ilde karşımıza çıkmaz.

BAŞTACIMIZ "SELİMİYE CAMİİ"

Ülkemizde 23 kültür varlığının yanında 2011 yılında şehrimizin göz bebeği Mimar Sinan'ın ustalık eseri mimari şaheser Selimiye Camii ve Külliyesi'nin BM Bilim, Eğitim ve Kültür Teşkilatı tarafından (UNESCO), "Dünya Mirası Listesi" ne alınmış olması bir Edirneli olarak hepimizi onurlandırmıştır.

Selimiye Camii ve Külliyesinin UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesine alınmış olması şehrimizin marka kent olmasına ve bölgemizde turizmin gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır. Şehrimizin tarihi, kültürel ve ekonomik gelişimi için resmi kurum yetkilileri ile özel oluşumların yerel yöneticileri işbirliği içerisinde çalışarak bu süreçte sağlayacakları katkı büyük önem taşımaktadır. Selimiye Camii ve Külliyesinin UNESCO "Dünya Mirası

Listesi" ne alınmış olması ile Edirne ilinin Dünya çapında tanınmasında ve şehrin markalaşmasında önemli bir rolü olacaktır.

Edirne Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak Selimiye Camii ve Külliyesinin UNESCO Dünya Mirası Listesine girmesi için yapılan çalışmalarda ilk aşamadan son aşamaya kadar gerek kurullarda yer alarak gerek esnafımızla bilgilendirerek her zaman destek olduk.

Sürdürülebilir Kültür Turizminin gelişmesi için ilimizde bulunan tüm tarihi anıtlara önem verilmesi gerekmektedir. Edirne hepimizin şehridir. Atalarımız bize emanet ettiği tüm anıtlara Selimiye Camii ve Külliyesi gibi sahip çıkarak Edirne'de turizmin gelişmesine katkı sağlanacaktır.

Dışişleri Bakanlığı Edirne Temsilciliği

■ Metin Kılıç

Yurt dışında Büyükelçilik, Daimi Temsilcilik, Başkonsolosluk gibi temsilcilikleri bulunan Dışişleri Bakanlığı, zaman zaman (Körfez savaş) ve yarıttığı göçler gibi) ortaya çıkan sebepler ve protokoller işler dolayısıyla yurt içinde geçici irtibat büroları açmakla birlikte yurt içinde sürekli temsilcilikler bulundurmamıştır.

Zaman içerisinde doğan ihtiyaç üzerine Dışişleri Bakanlığı'nın 7 Temmuz 2010 tarihli yeni Teşkilat Kanunu uyarınca Bakanlık sayıları beş'i geçmemek üzere yurt içinde Temsilcilik açma imkânına kavuşmuş, bu husus 13 Ekim 2011 tarihinde yayınlanan "Dışişleri Bakanlığı Yurt İçi İrtibat Büroları Yönetmeliği"yle düzenlenmiştir.

Yönetmelikle birlikte Dışişleri Bakanlığı'nın İstanbul'da bulunan ve ülkesini ziyaret eden yabancı devlet adamlarının ziyaretlerinin İstanbul ayağını koordine eden bürosu İstanbul Temsilciliği olarak yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca yine yabancı devlet adamlarının ziyaretlerinde uğradıkları, çok sayıda yabancı Konsolosluk bulunan İzmir'de, söz konusu ilimiz EXPO 2020 Dünya Fuarına adaylığı için çalışmalar da gözönünde alınarak İzmir Temsilciliği açılmıştır.

Ülkemizin Balkanlara ve buradan da Batı'ya açılan kapısı durumundaki Trakya bölgesinde bir Temsilcilik açılması çalışmalarını kapsamında bir Bakanlık heyeti Haziran 2011 tarihinde Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde incelemeler yapmış, il yetkilileri, işadamları ve sivil toplum kuruluşları temsilcileriyle görüşmüştür. Bunun sonucunda Edirne ilimizde yerleşik olmak üzere görev

bölgesi tüm Trakya ile Balkan kökenli vatandaşlarımızın yaşadığı Bursa, Balıkesir, Çanakkale de olmak üzere bir Temsilcilik açılması kararlaştırılmıştır. Bu karar Dışişleri Bakanlığı IV. Büyükelçi Konferansının Ankara'dan sonra ikinci ayağının 28-30 Aralık 2011 tarihlerinde Edirne'de yapılması sırasındaki Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından açıklanmıştır. Sayın Bakan'ın ziyaretinde, Edirne Valiliğimizin tahsis ettiği Valilik bahçesindeki Paşakapısı Güney Köşkü'nün restore edilerek Dışişleri Edirne Temsilciliğinin buraya yerleşmesi kararlaştırılmıştır.

Edirne Temsilcisi atanmam üzerine, Temsilciliğin yerleşeceği Paşakapısı Köşkü'nün restorasyon çalışmalarına yardımcı olmak, ihtiyaçları saptamak, bölge makamlarıyla tanışmak üzere 2 Şubat 2012 tarihinde Edirne'ye gelip göreve başladım. Temsilcilik binasının kurulmuş çalışmaları bitene kadar Edirne Valiliği bünyesinde görev yapmaktayım.

Dışişleri Bakanlığı Yurt İçi Temsilciliklerinin Yönetmelikte belirtilen görevleri şunlardır:

- Yerel makamların, mahalli idarelerin ve meslek kuruluşlarının dış ilişkilerinin yürütülmesine yardımcı olmak, danışmanlık desteği sağlamak,
- Türkiye'nin dış ilişkilerini ve dış siyasetini ilgilendiren, konu, sorun ve gelişmeler hakkında yerel makamlar, mahalli idareler ve meslek kuruluşları arasında koordinasyon sağlamak,
- Görev yaptıkları illerin yurt dışı tanıtımına, dış ticaretine ve komşu ülkelerle ilişkilerine katkı sağlamak,
- Görev bölgelerindeki yabancı

temsilciliklerin diplomatik işlemleri ile yabancı devlet adamlarının ziyaretlerini düzenlemek.

Bu görevler yanında Edirne Temsilciliğinin özel görevleri de bulunmaktadır. Bunlar:

- Sofya, Filibe, Burgaz, Gümülcine ve Selanik başta olmak üzere Balkanlardaki temsilciliklerimize destek sağlamak, Trakya ve Marmara bölgemizdeki iller ile Batı Trakya, Bulgaristan, Makedonya ve Kosova'daki soydaşlarımızın yaşadığı bölgeler arasında köprü vazifesi görmek,

- Bölgedeki Valiliklerimizle Başkonsolosluklarımız arasında sıkı bir eşgüdümün sağlanmasına yardımcı olmak,

- Yerel Makamların, Üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının komşu ülkelerdeki kardeşleri ile yakın ilişkiler kurmalarını sağlamak,

- Dış yardımların eşgüdümü, sınır ötesi işbirliği, sınır bölgesinde yaşanan gelişmeler ve yasadışı göçle mücadele için.

Dışişleri Bakanlığı Temsilciliğinin Edirne'de kurulmasında ve Temsilciliğin hem yerleşme sorunlarının çözümü

hem de geçici olarak yerleşiminde Edirne Valimiz Sayın Gökhan Sözer ve tüm Edirne halkından büyük destek gördük. Bu vesileyle Valimiz Sayın Gökhan Sözer ve Edirne halkına Bakanlığımızın şükranlarını sunarım.

Sayılar sadece beş'le sınırlı olacak Dışişleri Bakanlığı Temsilciliğininin, Devletimizin dış politikasının yürütülmesine bölgeler bazında koordinasyonu sağlayarak yardımcı olacağı gibi, buldukları şehirlere de yeni imkân ve fırsatlar getireceği tabiidir.

Dışişleri Bakanlığı Edirne Temsilciliği

EDİRNE ESKİ BAHARLARI

■ Ayhan TUNCA

Genellikle 1912 öncesini anlatan ve Edirne yaşamından kesitlerin verildiği Ratip Kazancıgil'e ait "Eski Edirne'den Renkli İzler" adlı kitapçık, başta Hafız Rakım olmak üzere, bu alanda söz sahibi olan kişilerden derlenmiş bilgileri içerir:..

Bu bilgilerde öncelikle görmeğe yazık ki; o yılların da, en önemli gezinti alanlarından birisidir Sarayıcı...
Ve yine biliriz ki, şimdilerde bile, yerli Edirneliler ve örneğin Küçükpazar semti sakinleri,Sarayıcı'ne bir gezinti veya piknik amacıyla yönellindiklerinde, bu bölgeye Sarayıcı demezler...
Onlar "Saray'a gittik" veya "Saray'dan geliyoruz" nitelemesinde ısrarlı gibidirler...
Orası hala bir saraydır çünkü bir ve gidilen o yer, bir sarayın zenginliğini de vurgular...
Başka deyişle, gidilen yer, her gidilen türden bir piknik yeri degildir...

O yıllarda İkinci Ordu Merkezi durdurulmuş Edirne'de, asker birliklere bağlı olan kimseler de, Cuma günleri mesai sonrasında, soluğu Sarayıcı'nda almaya gidilirdi...
Tanıdıkları veya hemşehrilere buluşma yeriydi Sarayıcı...
Yine o yıllarda Menzilbah Mahallesi, neredeseyse yarıdan, çalgıcların yaşadığı bir bölgeydi ve buradaki çalgıclar, takımlar halinde Sarayıcı'ne geldiklerinde, ortalığı çalgı sesleri kaplardı...
Ağaçlar altında kümelenen asker ve siviller, bu sazların verdiği coşku içinde, akşama kadar yer içer, eğlenirdi...

Fakat o yıllarda önemli bir uygulama da vardı ve buna göre kadınlar ile erkekler aynı alanda oturamazlardı...
Kadınların yeri Tavuk Ormanı'ydı...
Tavuk Ormanı'nı ikiye ayıran dar yolun her iki yanında, kadınların bölgesini korumak amacıyla, baskınlarla inzibat görevlileri bulurdu...
Erkekler, buralara yaklaşılamazlardı bile...

Ve bağlar...
Edirne'nin güzelim bağ-bahçe zenginlikleri...
Buraları, hemen her ev için uğrak yerleri durumundaydı...
Bağ bakımı, kiraz ağaçlarının gerekirse budanmaları, her aile için bir çeşit gitme vesilesi gibi görünürdü; ama buraları, aynı zamanda birer eğlence noktası durumundaydılar da...
Taliiklar, brıca adı verilen arabalar, faytonlar, vızır vızır insan taşımaktaydı oralara...
Kimileri de, bahçe sahibi değiseler bile, bir gezinti yeri olarak gördükleri bağları, bu şekilde değerlendirmeyi denerdiler...
Ve satışlar...
Her mahallenin satış vardı ve edata mahalle parkı durumundaki bu yerler, gençlerin uğrak yerlerindendi...

Şu Edirne...
Her mevsiminde güzeldir; ama baharı bir başka güzeldir doğrusu...
Sadece şimdilerde değil; eski baharlarda da öyledir...

Peki,bahçe gezinti yeri çok muymuydu? Olmaz olur mu!

Erkekler, buralara yaklaşılamazlardı bile...

Ve bağlar...
Edirne'nin güzelim bağ-bahçe zenginlikleri...
Buraları, hemen her ev için uğrak yerleri durumundaydı...
Bağ bakımı, kiraz ağaçlarının gerekirse budanmaları, her aile için bir çeşit gitme vesilesi gibi görünürdü; ama buraları, aynı zamanda birer eğlence noktası durumundaydılar da...
Taliiklar, brıca adı verilen arabalar, faytonlar, vızır vızır insan taşımaktaydı oralara...
Kimileri de, bahçe sahibi değiseler bile, bir gezinti yeri olarak gördükleri bağları, bu şekilde değerlendirmeyi denerdiler...
Ve satışlar...
Her mahallenin satış vardı ve edata mahalle parkı durumundaki bu yerler, gençlerin uğrak yerlerindendi...

Şu Edirne...
Her mevsiminde güzeldir; ama baharı bir başka güzeldir doğrusu...
Sadece şimdilerde değil; eski baharlarda da öyledir...

Peki,bahçe gezinti yeri çok muymuydu? Olmaz olur mu!

Erkekler, buralara yaklaşılamazlardı bile...

Ve bağlar...
Edirne'nin güzelim bağ-bahçe zenginlikleri...
Buraları, hemen her ev için uğrak yerleri durumundaydı...
Bağ bakımı, kiraz ağaçlarının gerekirse budanmaları, her aile için bir çeşit gitme vesilesi gibi görünürdü; ama buraları, aynı zamanda birer eğlence noktası durumundaydılar da...
Taliiklar, brıca adı verilen arabalar, faytonlar, vızır vızır insan taşımaktaydı oralara...
Kimileri de, bahçe sahibi değiseler bile, bir gezinti yeri olarak gördükleri bağları, bu şekilde değerlendirmeyi denerdiler...
Ve satışlar...
Her mahallenin satış vardı ve edata mahalle parkı durumundaki bu yerler, gençlerin uğrak yerlerindendi...

Şu Edirne...
Her mevsiminde güzeldir; ama baharı bir başka güzeldir doğrusu...
Sadece şimdilerde değil; eski baharlarda da öyledir...

Peki,bahçe gezinti yeri çok muymuydu? Olmaz olur mu!

Erkekler, buralara yaklaşılamazlardı bile...

Ve bağlar...
Edirne'nin güzelim bağ-bahçe zenginlikleri...
Buraları, hemen her ev için uğrak yerleri durumundaydı...
Bağ bakımı, kiraz ağaçlarının gerekirse budanmaları, her aile için bir çeşit gitme vesilesi gibi görünürdü; ama buraları, aynı zamanda birer eğlence noktası durumundaydılar da...
Taliiklar, brıca adı verilen arabalar, faytonlar, vızır vızır insan taşımaktaydı oralara...
Kimileri de, bahçe sahibi değiseler bile, bir gezinti yeri olarak gördükleri bağları, bu şekilde değerlendirmeyi denerdiler...
Ve satışlar...
Her mahallenin satış vardı ve edata mahalle parkı durumundaki bu yerler, gençlerin uğrak yerlerindendi...

Şu Edirne...
Her mevsiminde güzeldir; ama baharı bir başka güzeldir doğrusu...
Sadece şimdilerde değil; eski baharlarda da öyledir...

Peki,bahçe gezinti yeri çok muymuydu? Olmaz olur mu!

Erkekler, buralara yaklaşılamazlardı bile...

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

Karaağaç,tek başına bile bir bahar simgesiydi adeta...
Her yanı çiçek kokan...
Ayrıca unutmayalım ki,özellikle Balkan savaşlarından önce ve giderek Mübadele yılları öncesinde burası, Küçük Paris olarak anılmaktaydı...
Gazinolar vardı...
Sakin şaşırmasın! Karaağaç gazinolarının bazılarında bayan garsonlar hizmet etmekteydi...
Bayındır...
Uygur...
Zengin tüccar ve yabancılar ile bazı konsoloslara burada yaşamaktaydı...
Demirtaş Çiftliği'nin bulunduğu bölge başka bir gezinti alanı durumundaydı...
Şimdilerde tümüyle körelmiş durumdaki Demirtaş Çeşmesi ve çiftlik soğutluğu, başka bir güzellik sunmaktaydı...
Ya Sinekli Çeşmesi'nin çevresi? O yıllarda Edirne'nin çok aranan içme suyu buradan çekmekteydi ve çeşme çok önemli bir çeşim merkeziydi...
Şimdi içilemiyor o çekim merkezisi suyu...
Oraya yemekleri ile gitmekteydi Edirneliler...
Aynı alanda bir de kir kahvesi bulunmaktaydı...
Edirne'nin baharı, o yıllarda da güzeldi vessemler...
Fotograf: Birgül ERKEN

"DOKSAN! ÇİMENİ KOKSAM!"

■ Beyazıt SANSI

Atalarımızın özdeyişleri, hemen her çeşit sosyal olaya el atıp, onları yorumlayarak dersler çıkarmamız yönünde bizleri uyarır ve öğretirken, doğa olaylarını da benzer biçimde ve tekerlemelerle dile getirmiştir.

Mevsim değişikliklerini işaret ettikleri bir yağın tekerleme de şöyledir:

Doksan!
Çimeni koksam...

Yüz!
Önümüz düz...
Sabanı düz...

Yüz on!
Tarlaya kon...

Yüz yirmide ovayal
Yüz otuzda yuvaya...

Yüz elli!
Yaz belli...

Biz şöyle sürdürelim:
Altı Mart'ı geride bıraktık;
Cemre toprağa düştü artık.
Önce havaya, sonra suya ve toprağa,
Ulaştık yine güzelim bahara.

Baharı Edirne'de yaşamak, Bir başka ayrıcalığı, güzelliği, mutluluğu anlatır.
Gerçi atalarımızın baharla birlikte ve eğlenceler içinde yönedikleri o güzelim bağ ve bahçeler yok artık. Oraları çok yüksek ve eski Edirne'yi kuşatan yüksek yapılarla terk ettik.
Diğer yandan son yıllarda, yaz mevsimi ile örtüşen bahar günleri yaşamaktayız ki; baharın nasıl geldiğini de anlayamaz olduk. Bir bakıyoruz, bahar geldi demeye kalmıyor, yaz günlerinin sıcakları dayatırmış.

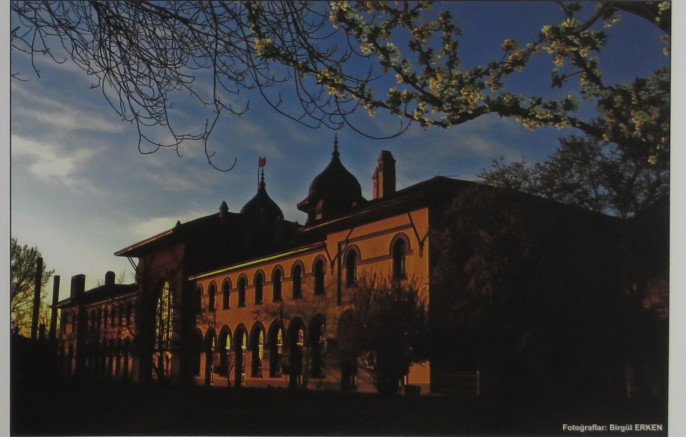
Belki de şu evrensel iklim değişikliği ile ilgili bir mevsim değişikliği sürecindeyiz.

Baharın konusunu her alışında, Konya'nın bir köyündeki 1964 Nisan'ını anımsarım. Şu dizeleri öğretmenlik yaptığım o köyde ve o günlerde yazıya dökmüştüm:

Baharı beklerken bir amansız kış
İşledi bağrıma ince bir nakış
Boşuna yalvarmalar, boşuna yakış
İşledi bağrıma ince bir nakış.

Oralarda ve o yıllarda, tam da 23 Nisan bayranımızı kutlamaya hazırlanırken, bir büyük kar yağışı ile karşılaşmıştık.

Bahar, bazen yaz, hiç beklenmedik günlerde kış ile karşılaşıyor işte.
Ama 2012'nin Edirne'deki baharını doya doya yaşamaktayız şu günlerde.
Hoş geldin bahar!
Dünyamıza, ülkemize, Edirne'mize.

BAKARSAN BAHAR

■ Necdet Tezcan

Belirdi
Küçük mavi benekler
Gökyüzünde
Sustu
Sevgini yamacında umut

Yeşerdi
Gonca uçlarında sevinç
Giderek çoğaldı maviler
Ve kanat açtı sevgiye
Güvercinleri çoğaltan evler

Koyu küskün bulutlar
Lime lime
Göklerin üzünç kanatlı
Gizeminde

İşte varsın
Dedirten bir yağmur sonra
İşte varsın
Baksan da baharsın
Bakmasan da bahar

Gerçek bahar, doğanın sessizce ve derinden derinden uyanması, yeşillere bürünmesi.

"Edirne'nin ardi da bağlar..." Yok artık. Oralarda bir miktar badem, kiraz var. Geçen gün uzandık oralara. Bademler, erikler, kayısılar, şeftaliler, beyazdan-pembeye gelip görünmüş. Öyle güzel süslenmişler ki bakmaya kıyamazsınız.

"Bir ilkbahar sabahı güneşle uyardın mı hiç..." şarkısını söyleye söyleye dakikalara izledim bu güzellikleri. Mutlu oldum, ferahladım. Ve bir kez daha yaşadığımı anladım.

Doğayla bütünleşmek güzellikleri ucundan kenarından duyumsamak öyle güzel ki...

Zaten doğaya dönüş olayı başladı. Ekip biçmeler, meyve üretmeler ve sebze yetiştirmeler... Minik evler de konduranlar var.

Doğaya dönmenin nedenlerinden biri de, sanırım apartman yaşamı.

Hırlıtımın, gürültünün at yarışları içinde yaşamak öyle kolay değilmiş.

İnsanlar da bir tuhaf mı oldu? Biz mi öyle geliyoruz? Anlamak ve yorumlamak zor. Geçimsizlik, bireycilik diz boyu. Çok kişi bu yerleşim birimlerinde kendisinden başkası yok sanıyor. Toplumun bir ürünü olduğumuzu anmsayan yok gibi.

Yalnız ağaçlar değil, toprak da "bak yeşil yeşil..."

Menekşeler, sümbüller, ballıbabalar, Japon gülleri... Ortalığı ressamın en titiz tablosuna çevirmiş durumda. Bak bak doyamazsın. Kopardıp vazoya koymak istersin, kıyamazsın. Çünkü "çiçek dalında güzeldir... yaklaşımı engeller sizi. Baharın bu duyguyu yoğunluğu şir de yazdırabilir yeteneği ve duyarlılığı

olanlara.

Behçet Necatigil bana kırlara çıkmamı önermişti. Yere yüzükoyun uzanıyorum..."dizesi belki de böyle yaşantının ürünü.

Böyle günlerde dere kenarları, ormanlık yerler dolar taşar.

Hafta sonu Meriç ve Tunca'nın oraları da dolmuş. Bakıtım sulara yine bulamık ve dolu dolu.

Kısa bir süre sonra tüm bu güzellikler yaprağa ve meyveye dönecek, baharın güzellikleri staklarla birlikte dönüşüme uğrayacaktır.

Yörem ve ülkem, her mevsim güzel, her bölge kendi özellikleriyle yaşar. Tüm güzellikleri görmek kolay olsaydı, ilk işim bu olurdu. Dört mevsimi her an yaşamak olası istelik.

MERİÇ KONUŞSUN

Meriç Konusum adlı şiirimin son iki dizesi şöyledir:

Arda sussa da olur
Yeter ki Söğütlük'te bahar uçuşsun

En iyisi bu şüri tümüyle paylaşmak:
Gel
Altyol ağzım
Bir nokta koyalım serçe
Duyarsızlar geçmesin
Bir balık
Balık takıyor ağılara
Tunca görse de olar
Meriç görmesin

Duy
Sevdalı setlerde rüzgâr
Bir Rumeli türküsü söyleşedin
Ve tam aralarından
İlgisizce Meriç geçiyor
Sus
Tarih üflesin lirini
Saçından esen
Edirneli rüzgâr!
Meriç konuşsun
Arda sussa da olur
Yeter ki Söğütlük'te bahar uçuşsun

KIZILDENİZ'İN KUZEY VERSİYONU: DOĞANIN ARMAĞANI SAROS

■ Dr. Değer Erken

KAPTAN COUSTEAU'NUN SAROS DALIŞI

1970 yılında Saros Körfezi'ne de gelen ve burada bir dalış yapan Kaptan Cousteau, sonraki günlerde yaygın biçimde konuşulan ve büyük ilgi uyandıran şu açıklamayı yapmıştı: "Saros Körfezi sanki Kızıldeniz'in kuzey versiyonu..."

Bu açıklamanın yankılandığı günlerde, tropik ve capcanlı bir deniz durumundaydı Kızıldeniz.

Cousteau'nun bu saptaması sonrasında Saros'un korunması yolları konuşuldu, ulusal basınımıza konu oldu.

Murena Helena - Müren

Fotografılar: Dr. Değer Erken

Ariosoma Balearicum
Kum Mıgrısı

Spondiliosoma Cantarus - İskatari

Ahtopot Gözü

"Saros'u daha çok korumalı, sevmeliyiz" çağrıları çoğaldı...

Saros'u daha çok sevmeliydik; sevmeksizin koruma olur muydu hiç!
**SAROS "ÖZEL ÇEVRE KORUMA
KURUMU BAŞKANLIĞI" NİN
KORUMASI ALTINDADIR**

Kaptan Cousteau'nun bu açıklamasına devlet ancak 2010 yılında yanıt verebildi ve aynı yıl, bu turizm cenneti alan, Özel Çevre Bölgesi olarak ilan edildi.

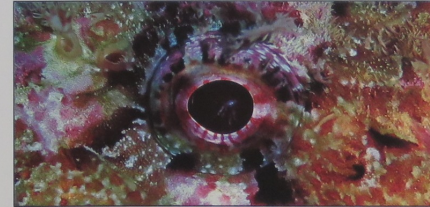
40 yıllık bir gecikme ile de olsa Bakanlar Kurulu'nun bölgesi Özel Çevre

Ariosoma Balearicum - Kum Mıgrısı

Gobius Auratus - Sarı Kaya Balığı

Scorpaena Porcus - Lipsoz

Koruma Kurumu Başkanlığı'nın himayesine vermesiyle çok önemli bir dönem başlatılmış oldu.

Peki, tam olarak hangi alanları kapsamaktadır Saros Özel Çevre Koruma Bölgesi?

Bolayır, Gelibolu, Evreşe, Kavakköy ve ayrıca üst taraflarda kalan Gala Gölü Milli Parkı ile alt yönde kalan Gelibolu Milli Parkı arasındaki alanı...

Ege yarımadasının İstanbul'a en yakın noktası durumundaki Saros Körfezi, temiz ve bozulmamış doğası ile yerli turistlerin yoğun ilgiyi altındadır...

KAVAK DELTASI'NİN ZENGINLİKLERİ

Kavak Deltası, Kavak Deri'nin Saros Körfezi'ne döküldüğü bölgede yer alır ki; kıyından içeriye doğru sazlıklar, daha arkaalarda çayırlar ve tarlalarla devam eder.

Kavakköy'e kadar tekne ile gidilebilen derede kuş barınma alanları ver bitki çeşitliliği dikkat çekici doğal zenginlikler sunar.

Körfeze dökülen akan suların taşıdığı besinler ise deniz canlıları için ayrı bir zenginlik sayılır.

GÜNEYDOĞU AVRUPA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ YENİDEN EDİRNELİLERLE BİRLİKTE

■ Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR

Tarihin en eski çağlarından beri Avrupa kıtasını ve bir kısım Doğu Akdeniz ülkesini Asya ülkelerine bağlayan kara yolları bakımından Trakya önemli bir rol oynamaktadır. Trakya'nın Anadolu, Yunanistan ve Balkan yarımadası arasında ve bunlar birbirine bağlayan geçiş yolları üzerinde bir kara parçası olması da ayrı bir önem taşımaktadır.

Orta ve Doğu Avrupa ile Anadolu ve Ortadoğu arasındaki kültür ilişkilerinin ve tarihi bağlarının açıklanması ara bölgesi oluşturan Trakya'daki bilimsel araştırmaların geliştirilmesini gerektirmektedir. Günlük yaşamı dahi bütün tarihi boyunca Avrupa'dan Anadolu ve Ön Asya'ya ve Ön Asya ve Anadolu'dan Avrupa'ya gidene göç dalgaları Trakya üzerinden akmıştır. Çeşitli kültürlerin, dillerin ve dinlerin tayyessiz olan insan toplulukları bu geçiş ve duraklama bölgesi rolünü oynamış bulunan Trakya'da eserler ve izler biriktirilmiştir.

Birlikte bu nedenlerle Trakya'da yapılacak arkeolojik ve tarihi araştırmalar siyasi, ekonomi ve kültür tarihi alanlarında büyük önem taşımaktadır. Çünkü Trakya bir taraftan Ön Asya ile

Avrupa ve Akdeniz, diğer taraftan Ege dünyasıyla Karadeniz bölgesi arasında her bakımdan bir köprü vazifesini görmüştür ve görmektedir.

Edirne ise Meriç, doğu su yolunun Trakya havzasına açıldığı yerde üç nehrin, Tunca, Arda ve Meriç'in bir birleriyle birleştiği ve çeşitli yarımlardan gelen yolların kavşağına yerleşen ve savunmaya uygun bir noktada kurulmuştur. Edirne bölgesi insanlığın en eski devrelerinden günümüze değin aralıksız iskan edilen bir yerdir. Hatta insan yaşamının ortaya çıkması öncesi üçüncü jeolojik zamana atıf büyük havvan fosilleri Edirne civarında bulunmuş olup bugün Edirne Arkeoloji müzesinde sergilenmektedir. Bu durums on yıllarda kısıtlı araştırmalar sayesinde açıklığa kavuşmuştur. Edirne bölgesinde pek çok dolmenden başka höyükler, yüzlerce tömülts ve diğer arkeolojik eserler vardır. Fakat bunların sadece Lalapaşa ilçe merkezinde bulunanları ayrıntılı olarak araştırılmıştır. Yüzyıllar boyunca önemli yolların kavşağına bir kale şehri olan Edirne ve çevresinde araştırmalar sınırlı kalmıştır. Edirne'nin kuruluşu, eski ve ortaçağlarda oynadığı rol başta başına üzerlerinde çalışılması gereken

konulardır.

14. yy. da Türklerin Anadolu'dan Gelibolu yarımadasına geçerek ilk defa Avrupa toprakına basmalarından sonra fethedilen Edirne kısa zamanda bir Türk şehri haline gelmiştir. Böylece Edirne şehrin diğer bütün geçmiş devrelerinden farklı bir döneme girmiştir. Edirne, Balkan yarımadasında hızla yayılan Osmanlı imparatorluğunun başkenti oldu ve Türk sanat ve mimarlığının ölmöz eserleri ile süsledi. 1453'te İstanbul'un alınması ile imparatorluk başkenti konumuna kaybetmişti ama padişahların Edirne'ye olan ilgileri devam etti. Beyazıt külliyesi ve Selimîye camii gibi dünya mimarlık tarihinin şaheserleri bunun en açık belgeleridir.

18. yy. a kadar Edirne, Osmanlı imparatorluğunun en önemli askeri, ekonomik ve kültürel merkezlerinden birisi olmuştur. 19. yy. da 20. yy. başlarında işgal ve felaketler yaşamıştır. Parlak dönemler ve büyük yıkımlar yaşanmış Edirne görkemli anıtları, zengin tarihi belgeler ve etnografik eserleri ile doludur. Edirne saygının geliştirdiği Osmanlı-Türk kültürü ve Edirne'ye özgü bazı sanat üslupları çok büyük önem taşır.

Edirne, Türkiye Cumhuriyetininin Avrupa kıtasında en büyük hükmet şehri ve Avrupa'ya açılan en önemli karayolu gümrük kapısıdır. Balkanlar ana tarihi bağlarımız ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi bakımından Edirne Trakya'daki en büyük kültür merkezimiz olup bu bağlamda Trakya'da kültür turizminin en yoğun uygulanabileceği şehrimizdir.

Tüm bu hususları göz önüne alan İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi 1966 yılında Edirne'de "Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Enstitüsünü" kurmuştur. 1969 yılında bugün Edirne Orduesinin bulunduğu yerdeki eski bir okul binasında faaliyetlerine başlayan enstitüde, Türkiye ve Balkanlar komlarında çok sayıda bilimsel toplantı

düzenlenmiştir. Merkezin etkinliklerinden biri de 1971 yılından beri enç Prof. Dr. Afif Erzen ve onun emekliye ayrılmasından sonra Prof. Dr. Sait Başaran tarafından yapılmakta olan Enez Arkeolojik kazılardır. Bu kazılarda bulunan arkeolojik eserler Edirne müzesinde sergilenmektedir.

İstanbul Üniversitesi, Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Enstitüsü 1982 yılında Selimîye caminin arkasında, Edirne Arkeoloji müzesinin yanında bulunan yeni binasına taşınmıştır. Bu bina tüm donanımlı çağdaş bir araştırma merkezi olarak planlanmış ve dönem için öngörülebilir tüm bilimsel gereksinimleri karşılayacak şekilde inşa edilmiştir.

Balkan ülkeleri ile Macaristan, Avusturya, Almanya, Fransa, İngiltere, Polonya ve Rusya gibi ülkelerin bilim akademilerine bağlı olan Güneydoğu Avrupa, Doğu Avrupa ya da Balkan araştırma merkezi vardır. Bu araştırma merkezi kongreler düzenledikleri kendi aralarında yıllık toplantılar düzenleyerek işbirliği olanaklarını araştırmaktadırlar. Böylece ülkeler arasında bilimsel temellerle dayanar ortak bir kültürel çalışma ortamı olmuştur.

Münih'te bulunan Güneydoğu Avrupa Araştırma Merkezi 100'ün üzerinde toplantı yayınlamıştır. Hemen hemen tüm Avrupa ülkelerinde aynı veya yakın bir zamanda heri kurulmuş olan bu merkezler Balkanların tarih içindeki gelişiminin araştırılmasında önemli rol oynamaktadırlar.

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Mensuplarının Türkiye Trakya'sında yaptığı arkeolojik ve eski çağ tarihi çalışmalar:

İstanbul Üniversitesi'nin Edirne'de 36 yılı önce kurmuş olduğu Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Merkezi hem komşu Balkan ülkeleri ile bilimsel alanda işbirliğinin geliştirilmesi ve hem de Edirne'de yaklaşık 20 yılı önce kurulmuş olan Trakya Üniversitesi ile ortak projeler yaparak Trakya bölgemizin kültür tarihini incelemesine önemli katkıları sağlanabilecektir durumlardır. İstanbul Üniversitesi 1936 yılında ulu önder Atatürk'ün teşvikleriyle Trakya'da arkeolojik araştırmalara başlamış ve İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümünü Kurul Arif Müfid Mansel tarafından Kırklareli-Vize tümenüslerinin incelemelerine ve kazılarına başlamıştır.

Yaklaşık 80 yıldır Trakya bölgesinde çalışan İstanbul Üniversitesi'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasında Trakya'da yaptığı en önemli etkinlik İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eskiçağ Tarihi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Afif Erzen tarafından 1971 yılında başlatılan Enez Arkeolojik kazılarının yanısıra İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Prehistorya bölümünden Prof. Dr. Mehmet Özdogan 1980 yılında Trakya'da, Tekirdağ, İstanbul, Çanakkale, Edirne ve Kırklareli illerinde yaptığı yüzey araştırmaları ile Kırklareli yaptığı kazılarla Doğu Trakya'nın Balkanlar ile Anadolu arasındaki kültürlerarası iletişim işlevini vurgulayan önemli buluntuların gün ışığına çıkarmaya halem devam etmektedir.

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü, Edebiyat Fakültesi Dekanlığına bağlı, Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Merkezinin yapımı 1982 yılında tamamlanan Edirne Merkezî ilçe, Kadir Paşa Mektep Sokakta bulunan binasında 2011 yılında başlanıy onarım çalışmalarında 2012 yılında da devam etmektedir. 2012 yılı içinde tamamlanmış görülen bu çalışmalar İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü, Yapı İşleri Daire Başkanlığı nezaretinde gerçekleştirilmiştir.

Merkez binasının onarımının tamamlanmasından sonra bu yapıda Edirne merkez ilçe ile tüm Trakya bölgesi ve tüm Makedonya bölgesi, Balkan yarımadasının tamamı, Kütze Ege, Marmara Denizi çevresinde yapılan ve tüm tarihi dönemleri kapsayan tarih, sanat tarihi, tur tarihi, arkeoloji, coğrafya, sosyoloji, dilbilim, halkbilim, folklor, edebiyat, müzecilik gibi sanatlar, zooloji, botanik, jeoloji ve jeomorfoloji alanlarındaki çalışmalar hakkında sempozyum kongre, seminer ve çalıştay düzenlenmesi ve yayımlar yapılarak bu konulardaki etkinlikleri ve yeni yorumları ve değerlendirmeleri tam tıma öngörülmektedir. Ayrıca bu konularda yapılan araştırmalar ile bağlantılı olarak belli bir süre kamuya açık kalacak sergiler düzenlenmesi düşünülmektedir.

Merkez söz konusu alanlarda hizmet verebilmek için ayrıca aldıkları gelen tüm bilim alanlarında temel basvuru kitaplarını ve dergilerini bünyesinde bulunduran bir kütüphane oluşturulması ve geliştirilmesi planlanmaktadır. Tüm bu çalışmaların İstanbul Üniversitesi'nin kardeş

üniversitesi olan Trakya Üniversitesi ile birlikte gerçekleştirilmesi önemli görülmektedir.

Bunların ötesinde merkez öncelikle Osmanlı devletinin üçüncü başkenti olan Edirne'nin incelemesini hedefleyen projeleri hayata geçirmeye öngörmektedir. Bu bağlamda başkent Edirne ile 1453'ten itibaren Osmanlı başkenti olan İstanbul arasındaki yolun tarih boyunca sefer ve tören yolu olarak kullanıldığını çağlar boyu geçirdiği aşamaları konunun uzmanı bilim insanlarına incelemektedir. Edirne'nin kara ve su yollarının kavşağına kurulmuş olması dolayısıyla bulunduğu jeostratejik konumu bu çalışmaların önemli bir bölümünü teşkil edecektir.

Öte yandan Bulgaristan ve Yunanistan'da bulunan İlimler Akademilerinin Doğu Avrupa, Balkanlar ve Güneydoğu Avrupa ile ilgili komisyonlarıyla her alanda ortak araştırma projeleri yapmayı öngörmektedir.

Ayrıca Balkan savşalarının yüzüncü yılı olan 2012 ve 2013 yıllarında Edirne ve Balkan savşaları hakkında ve daha sonra I. Dünya savaşının yüzüncü yılı olan 2014 yılından başlayarak, Gelibolu yarımadası ve Çanakkale'de 1915'te meydana gelen olayların yüzüncü yılının anılması ve Birinci Dünya Savaşı ile sonrasında Trakya'nın rolünü inceleyen uluslararası toplantılar yapılması planlanmaktadır.

Türkiye Trakya'nın eski çağdaki önemli halkı olarak bilinen ve bölgeye dönü veren Trak kabilelerinin yerel kültürü ve yaşam biçimleri ve Trakya çevresindeki diğer halklar ve devletlerle olan ilişkileri hakkında daha ayrıntılı bilgi edinilmesi amaçlanmaktadır.

Güneydoğu Trakya Bölgesinde bulunan via Egnatia ve via militaris isimlerindeki ilk önemli ulaşım yolu üzerindeki yolu istasyonları ve şehirlere birbirleriyle ilişkileri ve tarih içindeki etkileşimi ve duraklama süreçleri ile bölgenin eski ete ve çağ türet hayatında oynadıkları rol merkez araştırma projelerindedir.

Merkez yayını kurulu tarafından hazırlanan hakemli Güneydoğu Avrupa Araştırmaları dergisinin 20 sayısının basılması tamamlanmıştır. Dergi elektronik ortamda da İstanbul Üniversitesi Web sayfasında dergiler bölümünde izlenebilmektedir.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Merkezi Müdürü ve Eskiçağ Tarihi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

TARİHTEN BELGELER

■ Hazırlayan Abdullah ASLANER

Dergimizin bu bölümünde, bu sayımızdan itibaren, Edirne ile ilgili belgeleri bilgilerimize sunacağız. Bu belgeler, tarihin karanlık devirlerinden olacağı gibi yakın tarihimizden de olabilecektir. Bu sayımızda ilk olarak Havsa ilçemizle ilgili iki belgeyi bilgilerinize sunuyoruz. Faydalı olması ve gelecek sayılarımızda yeni belgeleri sunabilme imtididiyle...

Bugünkü Mülki İdare Sistemimiz 1867 tarihli Vilayet Nizamnamesi ile kuruldu. Bu sistemde mülki idare birimleri Vilayet, Liva ve Kaza (İlçe) olarak belirlendi. Bu sistem çerçevesinde 1867 yılında Edirne Vilayeti, 1878 yılında da Havsa Kazası kuruldu. Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen yeniden yapılanma

sürecinde 26.06.1926 tarih ve 877 sayılı kanunla Havsa İlçesi nahiyeye dönüştürüldü ve Edirne Merkez İlçesine bağlandı.

19.06.1940 tarihli Müsterek Kararname ile Havsa Belediyesi kuruldu.

04.03.1954 tarih ve 6324 sayılı Yeniden (21) Kaza Kurulması Hakkında Kanunla ile Merkez İlçeye bağlı Havsa Nahiyesi yeniden ilçe oldu.

Havsa Sokullu Külliyesi'nden bir bölüm

BELGE-I

KARARNAME

Dâhiliye Vekâletinden:

1-Havsa Nahiyе merkezinde belediye teşkilâtı vücutе getirilmesine dair olan Devlet Şûrası kararı muvafık görülmüş tasdik edilmiştir.

2 - Bu kararname hükümünü yürütmeye Dâhiliye Vekili memurdur.

REİSİCUMHUR
İSMET İNÖNÜ

Başvekil
Dr. R. SAYDAM

Dâhiliye Vekili
FAYIK ÖZTRAK

BELGE-II

Yeniden (21) Kaza Kurulması Hakkında Kanun

Madde 1 - İlişk (1) sayılı cetvelde adlan, merkezleri ve kendilerine bağlanan nahiyе ve köyleri gösterilen (21) kaza kurulmuştur.

Madde 2 - Bu kanun 1 Haziran 1954 tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

(1) SAYILI CETVEL

1	Abalar	Merkez Kazanın Havsa Nahiyesi
2	Apaç	-
3	Azelli	-
4	Bakırlar	-
5	Bostanlı	-
6	Çukurköy	-
7	Habiller	-
8	Hasköy	-
9	Karaağaç	-
10	Kolubalık (Kulubalık)	-
11	Koseömer	-
12	Kuzuca	-
13	Musulca	-
14	Naipyusuf	-
15	Necatiye	-
16	Oğulpaşa	-
17	Osmanlı	-
18	Sogutludere	-
19	Şerbettar	-
20	Taptık	-
21	Yolageldi	-
22	Akardere	Merkez Kazanın Tatarlar Nahiyesi
23	Tahal	Uzunköprü Kazasının Kircasalın Nahiyesi

BELGE-I: Resmî Gazetenin 11.07.1940 tarihli sayısı.

BELGE-II: Resmî Gazetenin 10.03.1954 tarihli sayısı.

EDİRNE TURİZMİNDE KAKAVA BEREKETİ

■ Tunç UÇER

Edirne Belediyesi'nin, 1992 yılından itibaren, halkımızın Gogo Mezarlığı dediği, ama kayıtlardaki adıyla, Acı Çeşme Mezarlığı olarak ta bilinen alan önündeki yol ve güzergahtan, Sarayı'ne taşıdığı Kakava şenlikleri, çok farklı bir programa bağlanarak, idare amirlerinin de katılımıyla, yaşanır oldu.

Kimilerinin, eski deyişle, Çingene

Kakava Şenliklerinden bir görüntü

Hidrellezli olarak isimlendirildiği ve her yıl 5 Mayıs günü ikindi sonrasında yaşanan bu şenliklerin sözkonusu türden adlandırılmasına şiddetle karşı çıkan, Edirne folklorunun renkli simalarından, rahmetli Hakkı Soyaymaz hocamızın konuya ilişkin bir vasiyeti ise, şöyle cümleleştir:

"Ey Edirne'min, söz sahibi Yetkili kişileri!..

İçinizde küçükük bir, vatan ve millet sevgisi varsa, fazla rey alırım amacı güdercek, hey yıl 5 Mayıs Edirne'nin fethi gününde, Edirne Belediyesi'nce Kakava Çingene Bayramı düzenleyerek, Edirne Fatih Lala Şahin Paşa'nın kemiklerini sızlattmayın!"

Hakkı hoca böyle seslenir; çünkü o, söz konusu eğlencelerin, aslında,

Edirne'nin fethedildiği 5 Mayıs 1361 günü saray ve camiasının yaşadığı sevinç gösterilerinin bir başlangıcı olduğunu savunur...

Başka bir deyişle çingencelerin (son yıllardaki söyleyişle, Romanların) 5 Mayıs şenlikleri ile bir ilgisi yoktur ve kutlanacaksa bile, asına uygun biçimde kutlanmalıdır.

noktalamaları ve belki de o saatten sonra Edirne'den ayrılmaya denemeleri, dikkat çekici seviyeydi.

Fakat bu yıl, daha da farklı bir gelişmeyi gözlemekteyiz...

Bu yıl, turizmci, Kakava'nın sonrasını, yani 6 Mayıs sabahı, Roman genç kız ve delikanlılarının, güneşin doğması öncesinde Tunca sularına girmesi bölümünü de pazarladılar.

Nerden mi biliyoruz?

Çünkü, turizm acentaları, ısrarlı biçimde konuyu konaklamalı turizme dönüştürmüş durumdadırlar ve bu nedenle Şubat ayından başlayan otel rezervasyonlarını yapmış durumdadırlar.

Yani o günlerden sonra Edirne otellerinde boş yatak arayanlara cevap verilememiştir.

Tüm oteller dolmuştur ve belki de ilk kez, Kakava şenlikleri bu seviyede bir turizm konusu olmuştur ki; üstelik, konaklamalı turizmde, ciddi bir örnek durumundadır.

Dileriz gelişir, oluşacak muhtemel sorunlar bu çerçevede ele alınır ve konu, konaklamalı Edirne turizmine, kopmayacak şekilde bağlanarak, yeni bir süreç başlatılmış olur.

Edirne'den sonra Kırklareli'nin de Şeytandersi denilen yeşil alanda, fakat bu kez daha düzenli biçimde kutlamaya başladığı Kakava eğlencelerinin turizm boyutu çok dikkate alınmamıştı...

Başka bir deyişle Kakava'nın asıl sahipleri kimlerdir tartışması süredir, turizm firmaları bu konuya el atmış durumdadırlar ve onlar bu günü bir "Çingene Hidrellezli" adıyla pazarlamaktadırlar.

Geçen yıl, bu anlamda ve 5 Mayıs günü Sarayı'nda, büyük turist gruplarının varlığını gözlemiştik.

Kakava ateşinin yakılması törenini de ilgilile izleyen misafirlerin, Edirne'de, başka yerleri de gezdikten sonra, günün bitişini bu eğlenceleri izlemeyle

Kakava Ateşi

